

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

65. aastakäik

22. september 2022

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

OTSUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2022/1628, 20. september 2022, millega antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, tugevdatakse ühist eraldisfondi liikmesriikide tagatistega ning otsuse nr 466/2014/EL alusel tagatud ja Ukrainaga seotud finantsvastutuse katteks ette nähtud eraldistega ning muudetakse otsust (EL) 2022/1201 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/1629, 21. september 2022, millega kehtestatakse meetmed teatavatel piiritletud aladel esineva organismi *Ceratocystis platani* (J.M.Walter) Engelbr. & T.C. Harr. leviku tõkestamiseks 14
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/1630, 21. september 2022, millega kehtestatakse meetmed teatavatel piiritletud aladel esineva, viinapuu kolletumistõbe põhjustava fütoplasma leviku tõkestamiseks 27

DIREKTIIVID

- ★ Komisjoni delegeeritud direktiiv (EL) 2022/1631, 12. mai 2022, millega muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis hõlmab plii kasutamist vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nende elektriühendustes ⁽¹⁾ 45

(¹) EMPs kohaldatav tekst

- ★ Komisjoni delegeeritud direktiiv (EL) 2022/1632, 12. mai 2022, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist teatavates magnetresonantstomograafia seadmetes ⁽¹⁾ 48

OTSUSED

- ★ Nõukogu rakendusotsus (EL) 2022/1633, 20. september 2022, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaariale määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras 52

SOOVITUSED

- ★ Komisjoni soovitus (EL) 2022/1634, 16. september 2022, toimetuse sõltumatus ja omandisuhete läbipaistvuse kaitse sisemeetmete kohta meediasektoris 56

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

- ★ ELi-Šveitsi ühiskomitee otsus nr 1/2022, 6. september 2022, millega muudetakse Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise 22. juuli 1972. aasta lepingu (selle muudetud kujul) protokoll nr 2 III ja IV tabelit [2022/1635] 66

Parandused

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2022. aasta määruse (EL) 2022/1032 (millega muudetakse määruseid (EL) 2017/1938 ja (EÜ) nr 715/2009 seoses gaasi hoiustamisega) parandus (ELT L 173, 30.6.2022) 70

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/1628,

20. september 2022,

millega antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, tugevdatakse ühist eraldisfondi liikmesriikide tagatistega ning otsuse nr 466/2014/EL alusel tagatud ja Ukrainaga seotud finantsvastutuse katteks ette nähtud eraldistega ning muudetakse otsust (EL) 2022/1201

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu ja Ukraina vaheline assotsieerimisleping, ⁽²⁾ mis hõlmab põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda, jõustus 1. septembril 2017.
- (2) 2014. aasta kevadel hakkas Ukraina ellu viima kaugeleulatuvat reformiprogrammi, eesmärgiga stabiliseerida riigi majandust ja parandada kodanike toimetulekut. Peamiste prioriteetide hulgas on võitlus korrupsiooni vastu ning põhiseaduse, valimis- ja kohtureformid. Nende reformide elluviimist on toetatud järjestikuste makromajandusliku finantsabi programmidega, mille raames on Ukraina saanud laenudena kokku 6,6 miljardit eurot abi. Ukrainale anti erakorralist makromajanduslikku finantsabi Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse (EL) 2022/313 ⁽³⁾ alusel seoses pingete teravnemisega piiril Venemaaga ning see 1,2 miljardi euro suurune laenusumma tehti kättesaadavaks 2022. aasta märtsis ja mais kahe 600 miljoni euro suuruse osamaksena. +Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse (EL) 2022/1201 ⁽⁴⁾ kohasest kuni 1 miljardi euro suurusest liidu erakorralisest makromajanduslikust finantsabist anti Ukraina eelarve jaoks kiiresti hädavajalikke vahendeid, mis maksti täielikult välja kahes osas 1. ja 2. augustil 2022. Kõnealune abi oli kavandatud Ukrainale antava kuni 9 miljardi euro suuruse liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi paketi esimene etapp, millest komisjon teatas oma 18. mai 2022. aasta teatises „Ukraina abistamine ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 15. septembri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. septembri 2022. aasta otsus.

⁽²⁾ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping (ELT L 161, 29.5.2014, lk 3).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2022. aasta otsus (EL) 2022/313 makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (ELT L 55, 28.2.2022, lk 4).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2022. aasta otsus (EL) 2022/1201 erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (ELT L 186, 13.7.2022, lk 1).

ülesehitamine“, mille kiitis heaks 23.–24. juunil 2022. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu. Käesolev otsus on teine etapp kõnealuse kavandatud liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rakendamisel. Sellega luuakse alus täiendava 5 miljardi euro suuruse makromajandusliku finantsabi andmiseks väga soodsate laenudena. Käesolevale otsusele peaks kiiresti järgnema täiendav otsus kavandatud liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kolmanda etapi rakendamise kohta summas kuni 3 miljardit eurot, niipea kui kõnealuse abi ülesehitus on kindlaks määratud.

- (3) Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu alates 24. veebruarist 2022 on piiranud Ukraina juurdepääsu turule ja järsult vähendanud avaliku sektori tulusid, samal ajal kui avaliku sektori kulutused humanitaarolukorra lahendamiseks ja riigiteenuste jätkuva kättesaadavuse tagamiseks on märkimisväärselt suurenenud. Kõnealuses väga ebakindlas ja ettearvamatul olukorras nähtub Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) antud parimatest hinnangutest Ukraina rahastamisvajaduste kohta, et 2022. aastal ulatub erakorraline rahastamispuudujääk ligikaudu 39 miljardi USA dollarini, millest on võimalik katta umbes pool, kui seni lubatud rahvusvaheline toetus makstakse täielikult välja. Praeguses erakorralises olukorras on käesoleva otsuse kohase liidu makromajandusliku finantsabi kiire eraldamine Ukrainale asjakohane lühiajaline vastus Ukraina makromajanduslikku stabiilsust ohustavatele suurtele riskidele. Käesoleva otsuse kohane kuni 5 miljardi euro suurune täiendav liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi toetaks Ukraina makromajanduslikku stabiilsust, tugevdaks riigi kohest vastupanu- ja taastumisvõimet ning aitaks seega tagada Ukraina valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ja riigi võimet täita oma finantskohustusi.
- (4) Käesoleva otsuse kohane liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi aitab suuresti rahuldada Ukraina rahastamisvajadusi, nagu neid on hinnanud IMF ja muud rahvusvahelised finantsasutused, võttes arvesse Ukraina suutlikkust rahastada end oma vahenditest. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka kahe- ja mitmepoolsete rahastajate eeldatavat rahalist osalust, vajadust tagada koormuse õiglane jagamine liidu ja muude rahastajate vahel ning Ukrainas juba kasutatavaid liidu muid välisrahastamisvahendeid ja liidu osalemise üldist lisaväärtust. Tuleks tunnustada Ukraina ametiasutuste võetud kohustus teha IMFiga tihedat koostööd lühiajaliste erakorraliste meetmete väljatöötamisel ja rakendamisel ning nende valmidus töötada IMFiga ühiselt välja asjakohane majandusprogramm, kui olukord seda võimaldab. Sellise programmi kohta esitati ametlik taotlus 2022. aasta augustis. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema säilitada sõjaolukorras makromajanduslik finantsstabiilsus ja vastupanuvõime. Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja sisuliselt kooskõlas välistegevuse eri valdkondade ning muude asjakohaste liidu poliitikate raames võetud meetmete peamiste põhimõtete ja eesmärkidega.
- (5) Liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi peaks toetama liidu välispoliitikat Ukraina suhtes. Komisjon ja Euroopa välissteenistus peaksid liidu välispoliitika kooskõlastamiseks ja selle järjepidevus tagamiseks tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd.
- (6) Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et Ukraina järgib tulemuslikke demokraatlikke suundumusi (sealhulgas parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Jätkuv sõda ja eelkõige praegune sõjaseisukord ei tohiks kõnealuste põhimõtete kohaldamist piirata, hoolimata võimu koondumisest täitevvõimu kätte.
- (7) Selleks et tagada liidu erakorralise makromajandusliku finantsabiga seotud liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Ukraina võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abiga seotud pettuse ja korruptsiooni ning muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks sellele tuleks laenulepingus sätestada, et kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046⁽⁹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artiklitega 129 ja 220 teeb komisjon kontrollid, kontrollikoda auditeid ja Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (8) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks olema seotud rangemate aruandlusnõuete ja poliitika tingimustega, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Kõnealuste rangemate aruandlusnõuete eesmärk peaks praeguses sõjaolukorras olema tagada, et rahalisi vahendeid kasutatakse tõhusalt, läbipaistvalt ja vastutustundlikult. Poliitika tingimuste eesmärk peaks olema tugevdada Ukraina kohest vastupanuvõimet ja pikemaajalist võla jätkusuutlikkust ning vähendada seeläbi tasumata ja tulevaste finantskohustuste täitmisega seotud riske.
- (9) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (10) Käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 kohaste laenude maksimaalne keskmine tähtaeg kokku peaks olema 25 aastat.
- (11) Arvestades, et käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 kohaste laenudega kaasnevad liidu eelarvele ühesugused riskid ja nende mõlema maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg kokku peaks olema 25 aastat, tuleks käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 alusel Ukrainale antava liidu makromajandusliku finantsabi kogusumma 6 miljardit eurot katta finantsmõju ja eelarvele avalduva mõju haldamise ühise meetodikaga. Eelkõige tuleks kehtestada samal tasemel eelarvevahendid piisavaks kaitseks võimaluse eest, et Ukraina ei maksa osa või kõiki laene ettenähtud tähtajaks tagasi. Liidu eelarvest liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kahe laenupaketi jaoks kättesaadavaks tehtud eraldisi tuleks hallata ühtse eraldiste kogumina. Selline haldamine suurendab liidu eelarve toimetulekuvõimet ja paindlikkust mis tahes maksmatajätmise korral. Otsust (EL) 2022/1201 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (12) Käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 kohane erakorraline makromajanduslik finantsabi kujutab endast liidu rahalist kohustust, mis võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/947 ⁽⁷⁾ kohase välistegevuse tagatise kogumahu piires. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi raames Ukrainale antavate laenude kogusummast kuni 6 miljardit eurot tuleks 9 % ulatuses katta sissemakstud eraldistest, mis on kättesaadavad makromajandusliku finantsabi laenude jaoks välistegevuse tagatise raames. Neid eraldisi tuleks rahastada määruse (EL) 2021/947 raames makromajandusliku finantsabi jaoks kavandatud rahastamispaketist kogusummas 540 miljonit eurot. Kõnealune summa tuleks kulukohustustega siduda ja maksta ühisesse eraldisfondi mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames, mis on sätestatud nõukogu määruses (EL, Euratom) 2020/2093 ⁽⁸⁾.
- (13) Finantsmääruse artikli 210 lõikele 3 kohaselt loetakse liidu eelarvest rahastatavatest eelarvelistest tagatistest või rahastatavast finantsabist tulenevad tingimuslikud kohustused jätkusuutlikuks, kui nende prognoositav mitmeaastane muutus jääb määruses (EL, Euratom) 2020/2093 sätestatud piiridesse ja on kooskõlas nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾ artikli 3 lõikes 1 kindlaks määratud maksete assigneeringute aastase ülemmääraga. Selleks et liit saaks Ukrainat liidu erakorralise makromajandusliku finantsabina antava enneolematu

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

⁽⁸⁾ Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11).

⁽⁹⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

summaga rahaliselt ohutult toetada, säilitades samal ajal oma krediitireitingu ja sellest tulenevalt võime tulemuslikult rahastada nii oma sise- kui ka välispoliitikat, on oluline kaitsta liidu eelarvet piisavalt selliste tingimuslike kohustuste realiseerumise eest ja tagada nende finantsiline jätkusuutlikkus finantsmääruse artikli 210 lõike 3 tähenduses.

- (14) Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega tuleks ühist eraldisfondi tugevdada vahenditega, mis on vastavuses riskidega, mis tulenevad tingimuslikest kohustustest seoses selle varasematest suurema liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmisega ühele abisaajale. Ilma sellise tugevdamiseta ei oleks liidu eelarvest võimalik anda Ukraina sõjaga seotud vajadustele vastavat enneolematult suurt abi rahaliselt ohutult viisil. Liidu eelarve kaitsmiseks tuleks Ukrainale antavad kuni 6 miljardi euro suurused liidu erakorralised makromajandusliku finantsabi laenud katta 70 % ulatuses sissemakstud eraldistega, mille määr on 9 %, ning lisaks liikmesriikide tagatistega, et katta eelarvekahjusid kuni 61 % ulatuses laenude väärtusest.
- (15) Määruse (EL, Euratom) 2020/2093 kohased vahendid on liidu üldisi kuluprioriteete silmas pidades suure surve all. Seepärast on asjakohane leida lisavahendite jaoks alternatiivne lahendus, mis ei mõjuta mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 finantsplaneeringus ette nähtud tavapäraseid kulusid.
- (16) Liikmesriikide vabatahtlik osalus tagatiste vormis on asjakohane vahend, mis tagab lisaks esialgsetele sissemakstud eraldistele täiendava kaitse. Liikmesriikide tagatised peaksid olema vabatahtlikud ja kujutama endast liidu eelarvet toetavat asjakohast kaitsemeetet, pärast seda kui käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 kohased finantskohustused ühise eraldisfondi eraldistest on täielikult ammendatud või ammendatakse. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 1 esimesest lõigust tuleks nende tagatiste alusel tehtavad osamaksed arvata heakskiidetud finantskohustuste hulka. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 4 teisest lõigust tuleks selliseid summasid võtta arvesse finantsmääruse artikli 211 lõikes 1 osutatud eraldiste määrast tuleneva eraldiste summa arvutamisel.
- (17) Liikmesriikide antud tagatised peaksid katma käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 kohase erakorralise makromajandusliku finantsabi laenu (edaspidi „kaetud MFA“). Kõnealused tagatised peaksid olema tagasivõetamatud, tingimusteta ja nõudmise korral realiseeritavad. Kõnealused tagatised peaksid andma liidule suutlikkuse maksta tagasi kapitaliturgudel või finantseerimisasutustelt laenatud vahendid. Need tuleks sisse nõuda üksnes juhul, kui olemasolevate eraldiste piisavust käsitlevad ranged tingimused on täidetud ja kui liit ei saa Ukrainalt kaetud MFA raames antud erakorralise makromajandusliku finantsabi laenumakseid õigeaegselt, et täita liidu võlakirjadega seotud finantskohustusi, või kui muudetakse kaetud MFA raames antud laenude maksegraafikut. Liikmesriikide tagatised tuleks realiseerida summas, mis vastab kaetud MFA kohaselt Ukrainale antud finantsabist tulenevale kahjumile ja on vajalik ühise eraldisfondi täiendamiseks sellises ulatuses, mis võimaldab taastada eraldised nõutud tasemel. Nõuded liikmesriikide tagatisteks tuleks esitada alles pärast seda, kui kaetud MFA kohaselt makromajandusliku finantsabi jaoks eraldatud esialgsete eraldiste summa on täielikult ammendatud või ammendatakse. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 4 punktist c tuleks laenulepingute alusel seoses Ukrainale kaetud MFA raames antud erakorralise makromajandusliku finantsabiga tagasi nõutud summad tagasi maksta liikmesriikidele, kes on tagatise realiseerimise nõuded täitnud.
- (18) Juhul kui kaetud MFA raames Ukrainale antava erakorralise makromajandusliku finantsabi võlakirjadest tulenevad liidu finantskohustused täidetakse ajutiselt ühises eraldisfondis muude liidu finantskohustuste katmiseks ette nähtud eraldistest, võib liikmesriikide tagatise realiseerida, et teha täiendavaid eraldisi selliste finantskohustuste katmiseks.

- (19) Võttes arvesse tagatistega tagatud makromajandusliku finantsabi erakorralist iseloomu, on asjakohane hallata kaetud MFA kohasest makromajanduslikust finantsabist tulenevate finantskohustuste ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 466/2014/EL⁽¹⁰⁾ alusel tagatud laenude pärast 15. juulit 2022 tehtud väljamaksete katteks hoitavaid eraldisi eraldi välistegevuse tagatise ja välistegevuse tagatise muudest finantskohustustest. Seepärast on asjakohane kasutada ühises eraldisfondis ette nähtud vahendeid ainult kaetud MFA raames antud erakorralisest makromajandusliku finantsabist tingitud finantskohustuste täitmiseks, mitte kohaldada määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõikes 6 sätestatud üldreeglit. Lisaks on asjakohane kasutada ühises eraldisfondis otsuse nr 466/2014/EL alusel tagatud ja pärast 15. juulit 2022 välja makstud laenude jaoks ette nähtud vahendeid ainult nendest laenudest tulenevate finantskohustuste täitmiseks ning kohaldada eraldiste suhtes finantsmääruse sätteid, mitte naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõikes 8 sätestatud üldreeglit. Erandina finantsmääruse artiklist 213 ei tohiks käesoleva otsuse kohase erakorralise makromajandusliku finantsabi jaoks ühises eraldisfondis ette nähtud vahendite suhtes kohaldada ka tegelikku eraldiste määra.
- (20) Iga liikmesriigi osaluse osakaal (panustamis põhimõte) tagatud üldsummas peaks vastama liikmesriikide osakaalule liidu kogurahvatulus. Tagatiste realiseerimise nõuded tuleks esitada proportsionaalselt kohaldades kõnealust panustamis põhimõtet.
- (21) On oluline, et liikmesriigid viivad tagatiste jõustamise riiklikud menetlused võimalikult kiiresti lõpule. Võttes arvesse olukorra kiireloomulisust, ei tohiks nende menetluste lõpuleviimiseks vajalik aeg aeglustada käesoleva otsuse alusel Ukrainale hädavajaliku erakorralise makromajandusliku finantsabi väljamakseid. Käesoleva otsuse kohased makromajandusliku finantsabi laenud korraldatakse kiiresti pärast käesoleva otsuse jõustumist, vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmist ja laenulepingu allkirjastamist.
- (22) Pidades silmas Venemaa agressioonisõjast põhjustatud rasket olukorda ja selleks, et toetada Ukrainat pikaajalise stabiilsuse saavutamisel, on asjakohane teha erand finantsmääruse artikli 220 lõike 5 punktist e ning võimaldada liidul katta käesoleva otsuse alusel antava laenuga seotud intressikulud ja vabastada Ukraina halduskuludest, mida ta muudu peaks kandma. Intressitoetuse andmist tuleks pidada finantsmääruse artikli 220 lõike 1 tähenduses toetuse tulemuslikkuse tagamiseks asjakohaseks ning intressitoetus tuleks katta liidu eelarvest vähemalt mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestel. Aastatel 2021–2027 tuleks intressitoetus katta määruse (EL) 2021/947 artikli 6 lõike 2 punkti a esimeses taandes osutatud rahastamis paketi.
- (23) Ukrainal peaks olema võimalik taotleda intressitoetust ja halduskuludest vabastamist igal aastal märtsi lõpuks. Selleks et võimaldada põhiosa paindlikku tagasimaksmist, peaks erandina finantsmääruse artikli 220 lõikest 2 samuti olema võimalik pikendada laenusid, mida seoses makromajandusliku finantsabiga liidu nimel võetakse.
- (24) Seoses Ukraina pakiliste rahastamisvajadustega leppis komisjon 2022. aasta juulis kokku selles, et Ukrainale antakse täiendav 1,59 miljardi euro suurune Euroopa Investeeringuspanga laen, mis on tagatud välislaenu andmise volituse (2014–2020) alusel. Kuna aga tegemist on Ukraina riigile ja riigi omandis olevatele üksustele antavate laenudega, on nende riskitase liidu eelarve jaoks sama mis makromajandusliku finantsabi laenudel. Sellest tulenevalt tuleks liidu eelarves kohaldada kõnealuste riskipositsioonide suhtes sama ettevaatusprintsipi nagu kaetud MFA raames antud makromajandusliku finantsabi laenu puhul. Seepärast kohaldatakse vastavalt käesolevale otsusele 70 % suurust eraldiste määra ka välislaenu andmise volituse alusel antud 1,59 miljardi euro suuruse laenu suhtes ning välislaenu andmise volituse alusel Ukrainale antud laenu edasiste väljamaksete suhtes. Seda eraldiste määra tuleks kohaldada määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõike 8 kolmandast lausest tuleneva eraldiste määra asemel. 70 % suurune eraldiste määr Ukrainale välislaenu andmise volituse alusel antud 1,59 miljardi euro suuruse laenu jaoks rahastatakse liidu eelarvest.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprill 2014. aasta otsus nr 466/2014/EL, millega antakse Euroopa Investeeringuspangale ELi tagatis liiduvälise investeeringuprojektide toetamiseks sõlmitud finantstehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks (ELT L 135, 8.5.2014, lk 1).

- (25) Makromajandusliku finantsabi laenude ja välislaenude andmise volituse alusel antavate laenude eraldised tuleks korrapäraselt läbi vaadata iga kuue kuu järel, alustades 30. juunist 2023 või asjakohasel juhul varem. Kõnealuse läbivaatamise käigus tuleks eelkõige hinnata, kas Ukraina olukord on arenenud viisil, mis õigustaks eraldiste määra suurendamist või vähendamist. Komisjon võib eraldiste määra vastavalt vajadusele ümber hinnata, eelkõige juhul, kui see on põhjendatud olulise sündmusega. Selleks et tagada eraldiste määra jätkuv vastavus finantsriskidele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte eraldiste määra kohta, kui eraldiste määra suurendamine või vähendamine on asjakohane. On eriti tähtis, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome⁽¹⁾ kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (26) Kuna käesoleva otsuse eesmärki anda Ukrainale eelkõige tema majandusliku vastupanuvõime ja stabiilsuse toetamiseks liidu erakorralist makromajanduslikku finantsabi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (27) Võttes arvesse kiireloomulisust, mis tuleneb Venemaa provotseerimata ja põhjendamatust agressioonisõjast põhjustatud erandlikest asjaoludest, peetakse asjakohaseks teha erand ELi lepingule, ELi toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (28) Pidades silmas Ukraina olukorda, peaks käesolev otsus jõustuma kiireloomulisena järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

LIIDU ERAKORRALINE MAKROMAJANDUSLIK FINANTSABI

Artikkel 1

Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks tegemine

1. Liit annab Ukrainale kuni 5 000 000 000 eurot erakorralist makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi“), et toetada Ukraina makromajanduslikku finantsstabiilsust. Liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi antakse Ukrainale laenudena. See aitab katta Ukraina rahastamispuudujääki, mis on tehtud kindlaks koostöös rahvusvaheliste finantseerimisasutustega.

2. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rahastamiseks volitatakse komisjoni laenama liidu nimel vajalikud rahalised vahendid kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt ja laenama need edasi Ukrainale. Käesoleva artikli lõike 1 ja otsuse (EL) 2022/1201 kohaselt antud laenude maksimaalne keskmine tähtaeg kokku on 25 aastat.

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

3. Liidu erakorralist makromajanduslikku finantsabi antakse alates esimesest päevast pärast artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist ja selles sätestatud abiperioodi jooksul, isegi kui käesoleva otsuse II peatüki 1. jaos sätestatud tagatise ei ole veel antud.
4. Kui Ukraina rahastamisvajadus liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil algsete prognoosidega võrreldes oluliselt väheneb, vähendab komisjon abi summat, peatab või lõpetab abi andmise.

Artikkel 2

Liidu makromajandusliku finantsabi eeltingimus

1. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Ukraina järgib tulemuslikke demokraatlikke suundumusi (sealhulgas parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.
2. Komisjon jälgib lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmist kogu liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul, eelkõige enne väljamaksete tegemist, võttes samuti arvesse olukorda Ukrainas ja sõjaseisukorra kohaldamise tagajärgi.
3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL ⁽¹²⁾.

Artikkel 3

Vastastikuse mõistmise memorandum

1. Komisjon lepib Ukrainaga kokku liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad poliitika tingimused. Need poliitika tingimused võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Kõnealused poliitika tingimused määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.
2. Otsuse (EL) 2022/1201 kohaselt vastu võetud aruandlusnõuded lisatakse vastastikuse mõistmise memorandumisse ning nendega tagatakse ennekõike liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kasutamise tõhusus, läbipaistvus ja vastutustundlikkus.
3. Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse komisjoni ja Ukraina vahel sõlmitavas laenulepingus.
4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et peetaks kinni aruandlusnõuetest ja tehtaks edusamme poliitika tingimuste täitmisel, mis on sätestatud vastastikuse mõistmise memorandumis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõnealuse kontrolli tulemustest.

Artikkel 4

Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmine

1. Kui lõikes 3 osutatud nõuded on täidetud, teeb komisjon laenu antava liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi osamaksetena kättesaadavaks. Iga osamakse tegemise ajakava määrab kindlaks komisjon. Osamakse võidakse välja maksta ühes või mitmes osas.
2. Komisjon haldab liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi väljamaksmist kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumiga.

⁽¹²⁾ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

3. Komisjon teeb osamaksete väljamaksmise otsuse, kui tema hinnangul on täidetud järgmised nõuded:
 - a) artikli 2 lõikes 1 sätestatud eeltingimus on täidetud;
 - b) vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud aruandlusnõudeid rakendatakse rahuldavalt;
 - c) teise ja järgnevate osamaksete puhul on tehtud rahuldavaid edusamme vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitika tingimuste rakendamisel.

Enne liidu makromajandusliku finantsabi maksimumsumma väljamaksmist kontrollib komisjon, kas kõik vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitika tingimused on täidetud.

4. Kui lõikes 3 sätestatud nõuded ei ole täidetud, peatab komisjon liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi väljamaksete ajutiselt või lõpetab need. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või lõpetamise põhjustest.

5. Liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi makstakse põhimõtteliselt välja Ukraina keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud tingimustega ja eeldusel, et täiendav rahastamisvajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid välja maksta Ukraina rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

Laenu tehingud

1. Laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse kooskõlas finantsmääruse artikliga 220.
2. Erandina finantsmääruse artikli 220 lõikest 2 võib komisjon makromajandusliku finantsabiga seoses liidu nimel võetavaid laene vajaduse korral pikendada.

Artikkel 6

Intressitoetus

1. Erandina finantsmääruse artikli 220 lõike 5 punktist e võib liit anda käesoleva otsuse alusel antud laenu intressi, andes selleks intressitoetust, ning võtta enda kanda laenuvõtmise ja -andmisega seotud halduskulud, välja arvatud laenu ennetähtaegse tagasimaksmisega seotud kulud.
2. Ukraina võib taotleda liidult intressitoetust ja halduskulude katmist iga aasta märtsi lõpuks.
3. Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud intressimaksete kulud kaetakse intressitoetusena mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestel määruse (EL) 2021/947 artikli 6 lõike 2 punkti a esimeses taandes osutatud rahastamispaketist.

Artikkel 7

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi, sealhulgas abi väljamaksete ja artikli 5 lõikes 2 osutatud tehingute käigust ning esitab nendele institutsioonidele õigeaegselt asjakohased dokumendid.

*Artikkel 8***Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rakendamise hindamine**

Komisjon teeb liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rakendamise ajal tegevusanalüüsi, et hinnata uuesti, kas Ukraina finantskord, haldusmenetlused ning sise- ja väliskontrollimehhanismid, mis on abi andmise seisukohast olulised, on usaldusväärsed. Kõnealuse tegevusanalüüsi võib teha koos otsuses (EL) 2022/1201 ette nähtud tegevusanalüüsiga.

II PEATÜKK**ÜHISE ERALDISFONDI TUGEVDAMINE**

1. jagu

Liikmesriikide tagatised liidu erakorralisele makromajanduslikule finantsabile käesoleva otsuse ja otsuse (EL) 2022/1201 alusel*Artikkel 9***Osalus liikmesriikide tagatise vormis**

1. Seoses liidu erakorralise makromajandusliku finantsabiga Ukrainale käesoleva otsuse artikli 1 ja otsuse (EL) 2022/1201 alusel võivad liikmesriigid anda ühises eraldisfondis hoitavate liidu makromajandusliku finantsabi eraldiste täiendamiseks kuni 3 660 000 000 euro ulatuses tagatise (edaspidi „kaetud MFA“).
2. Kui liikmesriik osaleb eraldistes, toimub see tagasivõetamatu, tingimusteta ja nõudmise korral realiseeritava tagatise kujul, mille kohta sõlmitakse komisjoniga tagatisleping kooskõlas artikliga 10.
3. Asjaomase liikmesriigi osaluse osakaal (panustamisprohimõte) lõikes 1 osutatud summas vastab kõnealuse liikmesriigi osakaalule liidu kogurahvatulus, mis on esitatud 24. novembril 2021 lõplikult vastu võetud liidu eelarveaasta 2022 üldeelarve ⁽¹³⁾ kogutulu osa A („Liidu aastaelarve rahastamine. Sissejuhatus“) tabeli 4 veerus 1.
4. Tagatised jõustuvad iga liikmesriigi suhtes artiklis 10 osutatud komisjoni ja asjaomase liikmesriigi vahelise tagatislepingu jõustumise kuupäeval.

*Artikkel 10***Tagatislepingud**

Komisjon sõlmib iga liikmesriigiga, kes annab artiklis 9 osutatud tagatise, tagatislepingu. Lepingus sätestatakse tagatise andmist reguleerivad tingimused, mis on kõigile liikmesriikidele ühesugused, sealhulgas eelkõige sätted millega:

- a) kehtestatakse liikmesriikidele kohustus täita seoses kaetud MFAGA komisjoni esitatud tagatise realiseerimise nõuded, kui kaetud MFAst tulenevate finantskohustuste jaoks ühises eraldisfondis ette nähtud algsed või hilisemalt täiendatud vahendid on täielikult ammendatud või ammendatakse;

⁽¹³⁾ ELT L 45, 24.2.2022.

- b) tagatakse, et tagatise realiseerimise nõuded tehakse proportsionaalselt, kohaldades artikli 9 lõikes 3 osutatud panustamis põhimõtet;
- c) nähakse ette, et tagatise realiseerimise nõuetega tagatakse liidu võime maksta tagasi kapitaliturgudel või finantseerimisasutustelt vastavalt artikli 1 lõikele 2 laenatud vahendid Ukraina maksmatajätmistele, sealhulgas mis tahes põhjusel esinenud maksegraafiku muudatuste korral, ning samuti eeldatavate maksmatajätmistele korral;
- d) tagatakse, et tagatise realiseerimise nõudeid saab kasutada selleks, et täiendada ühise eraldisfondi vahendeid, kui see on seoses kaetud MFAga kasutusele võetud;
- e) tagatakse, et liikmesriik, kes ei ole realiseerimise nõuet täitnud, on kohustatud selle täitma;
- f) määratakse kindlaks maksetingimused.

2. jagu

Kaetud MFA eraldised ja mõningate välislaenu andmise volitusega seotud finantskohustuste rahastamine Ukrainas

Artikkel 11

Kaetud MFA eraldised

1. Kaetud MFA puhul kohaldatakse 70 %-list eraldiste määra määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõike 5 kolmandas lõigus sätestatud üldreegli asemel. Ühisesse eraldisfondi tehtavate eraldiste määra hoitakse 9 % tasemel kaetud MFA tasumata kohustustest, ja kui eraldised ammendatakse, ilma et see piiraks käesoleva otsuse artikli 10 punkti a kohaldamist, siis täiendatakse fondi uuesti kuni 9 % tasemeni, kuni artiklis 9 osutatud tagatised on täielikult ära kasutatud.
2. Artiklis 9 osutatud tagatiste realiseerimisest tulenevad summad kuuluvad sihtotstarbelise välistulu hulka, mille eesmärk on täita kaetud MFAst tulenevad finantskohustused ja teha makseid ühisesse eraldisfondi vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti a alapunktile ii.
3. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 1 esimese lõigu teisest lausest lisatakse artikli 9 lõikes 1 osutatud tagatiste summa heakskiidetud finantskohustuste hulka. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 4 teisest lõigust võetakse käesoleva artikli teisest lõigust osutatud summasid arvesse kaetud MFAle vastavate eraldiste määrast tuleneva eraldiste summa arvutamisel.
4. Erandina finantsmääruse artikli 211 lõike 4 punktist c ei toetata Ukrainalt kaetud MFA eest sissenõutud summadega eraldiste tegemist kuni tagatise realiseerimise nõude summani, mille nõuet liikmesriigid käesoleva otsuse artikli 10 punkti a kohaselt on kohustatud täitma. Need summad makstakse neile liikmesriikidele tagasi.

Artikkel 12

Eraldiste suurendamine seoses teatavate finantskohustustega Ukrainas, mis on tagatud otsusega nr 466/2014/EL

1. Erandina määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõike 8 kolmandast lausest kohaldatakse 70 % suurust eraldiste määra laenusummade suhtes, mis on välja makstud pärast 15. juulit 2022 Euroopa Investeeringupanga (EIP) finantstehingute raames Ukrainas ja millele EIP on alla kirjutanud enne 31. detsembrit 2021 ning mille liit on taganud kooskõlas otsusega nr 466/2014/EL (edaspidi „välislaenu andmise volitusega kaetud finantskohustused Ukrainas“), ning kohaldatakse finantsmääruse artikleid 211, 212 ja 213, kui käesoleva otsuse artiklitest 13 ja 14 ei tulene teisiti.

2. Finantsmääruse artikli 211 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel peavad eraldised jõudma 31. detsembriks 2027 tasemele, mis vastab eraldiste määrale, mida kohaldatakse välislaenude andmise volitusega kaetud täitmata finantskohustuste kogusumma suhtes Ukrainas.

Artikkel 13

Eraldiste määra piisavuse hindamine ja läbivaatamismenetlus

1. Iga kuue kuu tagant alates 30. juunist 2023 ning alati, kui komisjon jõuab järeldusele, et muud põhjused või sündmused viitavad vajadusele seda teha, hindab komisjon, kas on uusi suundumusi, mis võivad püsivalt ja sisuliselt mõjutada artiklites 11 ja 12 osutatud eraldiste määra, sealhulgas sissemakstud eraldiste määra asjakohasust. Eelkõige teeb komisjon kindlaks, kas kõnealuste riskipositsioonide krediidiriski profiil on vähemalt kahe aasta andmete põhjal pidevalt ja märkimisväärselt muutunud.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte artiklite 11 ja 12 muutmise kohta, et kohandada eraldiste määra, eelkõige selleks, et võtta arvesse lõikes 1 osutatud suundumusi.

Artikkel 14

Ühises eraldisfondis hoitavad eraldised

1. Selle asemel et kohaldada määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõikes 6 sätestatud üldreeglit, tagatakse kaetud MFAst tulenev finantskohustus muudest välistegevuse tagatise raames tagatavatest finantskohustustest eraldi ning kaetud MFAga seotud finantskohustuste jaoks ühises eraldisfondis ette nähtud vahendeid kasutatakse ainult kaetud MFAst tulenevate finantskohustuste täitmiseks.

Selle asemel et kohaldada määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõikes 8 sätestatud üldreeglit, tagatakse kaetud välislaenude andmise volitusega seotud finantskohustustest tulenev finantskohustus muudest välistegevuse tagatise raames tagatavatest finantskohustustest eraldi ning kaetud välislaenude andmise volitusega seotud Ukraina finantskohustuste jaoks ühises eraldisfondis ette nähtud vahendeid kasutatakse ainult kaetud MFAst tulenevate finantskohustuste täitmiseks.

2. Erandina finantsmääruse artiklist 213 ei kohaldata kaetud MFA ja kaetud välislaenude andmise volitusega seotud Ukraina finantskohustuste jaoks ühises eraldisfondis ette nähtud vahendite suhtes tegelikku eraldiste määra.

3. Erandina finantsmääruse artikli 213 lõike 4 punktist a käsitatakse käesoleva otsuse artikli 12 lõikes 2 osutatud eraldiste ülejääki finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohase sihtotstarbelise välistuluna, mis on mõeldud välisabiprogrammile, mille kohaselt Ukraina on abikõlblik.

III PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 16***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 13 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 23. septembrist 2022.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 13 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 13 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 17***Aastaruanne**

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks oma aastaruande raames hinnangu käesoleva otsuse I peatüki rakendamise kohta eelnenud aastal. Nimetatud aruandes:
 - a) analüüsitakse liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist;
 - b) hinnatakse Ukraina majanduslikku olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõiget 1 ja 2 osutatud nõuete ja tingimuste rakendamist;
 - c) näidatakse seost vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud nõuete ja tingimuste, Ukraina jooksva makromajandusliku olukorra ning liidu makromajandusliku finantsabi osamaksete tegemist käsitlevate komisjoni otsuste vahel.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast abiperioodi lõppu järeelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

IV PEATÜKK

OTSUSE (EL) 2022/1201 MUUTMINE JA LÕPPSÄTE*Artikkel 18***Otsuse (EL) 2022/1201 muutmine**

Otsust (EL) 2022/1201 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõike 2 teine lause asendatakse järgmisega:

„Lõike 1 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse (EL) 2022/1628 (*) kohaste laenude maksimaalne keskmine tähtaeg kokku on 25 aastat.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. septembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/1628, millega antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, tugevdatakse ühist eraldisfondi liikmesriikide tagatistega ning otsuse nr 466/2014/EL alusel tagatud ja Ukrainaga seotud finantsvastutuse katteks ette nähtud eraldistega ning muudetakse otsust (EL) 2022/1201 (ELT L 245, 21.9.2022, lk 1).“

2) Artikkel 7 jäetakse välja.

Artikkel 19

Lõppsäte

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 20. september 2022

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/1629,

21. september 2022,

millega kehtestatakse meetmed teatavatel piiritletud aladel esineva organismi *Ceratocystis platani* (J. M.Walter) Engelbr. & T.C.Harr. leviku tõkestamiseks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 28 lõike 1 punkte d ja e ning artikli 28 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 ⁽²⁾ II lisa B osas on esitatud loetelu liidu territooriumil teadaolevalt esinevatest liidu karantiinsetest taimekahjustajatest.
- (2) *Ceratocystis platani* (J.M.Walter) Engelbr. & T.C.Harr. (edaspidi „määratletud taimekahjustaja“) on kantud nimetatud loetellu, kuna seda esineb teadaolevalt liidu territooriumi teatavates osades ning sellel taimekahjustajal on oluline mõju selle peamistele peremeestaimedele – perekonna *Platanus* L. taimedele (edaspidi „määratletud taimed“) – ning nende puidule (edaspidi „määratletud puit“).
- (3) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 19 kohaselt tehtud uuringutest nähtub, et määratletud taimekahjustaja likvideerimine teatavatel piiritletud aladel ei ole enam võimalik.
- (4) Seepärast tuleks kehtestada meetmed kõnealustel nakkustsoonist ja puhvertsoonist koosnevatel piiritletud aladel esineva määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamiseks. Need meetmed peaksid olema kooskõlas määratletud taimi ja määratletud puitu käsitlevate olemasolevate tehniliste ja teaduslike tõenditega.
- (5) Pädevad asutused peaksid suurendama üldsuse teadlikkust selle tagamiseks, et piiritletud aladel kohaldatavatest tõkestusmeetmetest mõjutatud üldsus ja ettevõtjad oleksid kohaldatavatest meetmetest ja sel otstarbel kindlaks määratud piiritletud alade piiridest teadlikud.
- (6) Kui aga määratletud taimekahjustajat leitakse puhvertsoonist, mis ümbritseb nakkustsooni, kus kohaldatakse määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamise meetmeid, peaks pädev asutus kehtestama sellisest uuest leiust lähtuvalt likvideerimismeetmete rakendamiseks uue piiritletud ala.

⁽¹⁾ ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

⁽²⁾ Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

- (7) Määratletud taimekahjustaja esinemise tuvastamiseks tuleks igal aastal läbi viia määruse (EL) 2016/2031 artiklis 22 ja komisjoni rakendusmääruses (EL) 2020/1231⁽³⁾ sätestatud uuringud, et tagada määratletud taimekahjustaja varajane tuvastamine liidu territooriumi nendes piirkondades, kus määratletud taimekahjustajat teadaolevalt ei esine. Need uuringud peaksid põhinema Euroopa Toiduohutusameti avaldatud määratletud taimekahjustaja uuringukaardil, kuna seal on arvesse võetud uusimaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi.
- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse meetmed piiritletud aladel esineva organismi *Ceratocystis platani* (J.M.Walter) Engelbr. & T.C.Harr. leviku tõkestamiseks olukorras, kus selle likvideerimine ei ole võimalik.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „määratletud taimekahjustaja“ – *Ceratocystis platani* (J.M.Walter) Engelbr. & T.C.Harr.;
- 2) „määratletud taimed“ – perekonna *Platanus* L. taimed, välja arvatud seemned;
- 3) „määratletud puit“ – perekonna *Platanus* L. taimede puit;
- 4) „leviku tõkestamiseks piiritletud ala“ – I lisas loetletud ala, kus ei ole võimalik määratletud taimekahjustajat likvideerida;
- 5) „taimekahjustaja uuringukaart“ – Euroopa Toiduohutusameti väljaanne „Pest survey card on *Ceratocystis platani*“⁽⁴⁾.

Artikkel 3

Leviku tõkestamiseks piiritletud alade kehtestamine

Pädevad asutused kehtestavad määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamiseks piiritletud alad, mis koosnevad nakkustsoonist ja seda ümbritsevast vähemalt 1 km laiusest puhvertsoonist.

Artikkel 4

Leviku tõkestamiseks piiritletud aladel kohaldatavad meetmed

1. Pädevad asutused tagavad nakkustsoonis järgmiste meetmete kohaldamise:
 - a) määratletud taimekahjustajaga nakatunud määratletud taimede ja määratletud puidu eemaldamine enne järgnevat kasvuperioodi, kusjuures kohaldatakse asjakohaseid meetmeid, et hoida ära määratletud taimekahjustaja levikut raielangil tekkinud kändude, saepuru, puiduosade ja pinnaseprahi kaudu ning tagada nende hävitamine sobivates töötlemisrajatistes;

⁽³⁾ Komisjoni 27. augusti 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1231 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artiklites 22 ja 23 sätestatud uuringute tulemusi käsitlevate aastaaruannete vormi ja juhiste ning mitmeaastaste uuringukavade vormi ja praktilise korra kohta (ELT L 280, 28.8.2020, lk 1).

⁽⁴⁾ Pest survey card on *Ceratocystis platani* („Taimkahjustaja uuringukaart *Ceratocystis platani* kohta“). Euroopa Toiduohutusameti toetav väljaanne 2021:EN-6822. doi:10.2903/sp.efs.2021.EN-6822. Kättesaadav internetis: <https://arcg.is/15CyXW>.

- b) määratletud taimekahjustajaga nakatunud määratletud taime eemaldamisel saadud määratletud puidu nakkustsoonist väljaveo keelamine, välja arvatud juhul, kui:
- nakkustsoonis puudub sobiv töötlemisrajatis,
 - töötlemine toimub lähimas väljaspool nakkustsooni asuvas töötlemisrajatises, kus selline töötlemine on võimalik, ning
 - vedu toimub pädevate asutuste ametliku järelevalve all kinnistes sõidukites, mille puhul on tagatud, et määratletud puit ei pudene välja ja määratletud taimekahjustaja ei saa levida;
- c) määratletud taime istutamise keelamine asjaomases nakkustsoonis, välja arvatud juhul, kui taimed on määratletud taimekahjustaja suhtes teadaolevalt resistentsed;
- d) nakkustsoonist pinnase eemaldamise ja muusse tsooni vedamise keelamine, välja arvatud juhul, kui on kohaldatud sobivat eelnevat töötlust, millega tagatakse määratletud taimekahjustajast vabanemine;
- e) pügamisvahendite ja masinate puhastamine ja desinfitseerimine enne ja pärast kokkupuudet määratletud taime või neid ümbritseva pinnasega, ning
- f) määratletud taime pügamisel lõikehaavade töötlemine sobiva ennetava töötlemisvahendiga.
2. Pädevad asutused tagavad puhvertsoonis järgmiste meetmete kohaldamise:
- määratletud taime istutamise keelamine puhvertsoonis, välja arvatud juhul, kui taimed on määratletud taimekahjustaja suhtes teadaolevalt resistentsed;
 - pügamisvahendite ja masinate puhastamine ja desinfitseerimine enne ja pärast kokkupuudet määratletud taime, neid ümbritseva pinnase või määratletud puiduga, ning
 - määratletud taime pügamisel lõikehaavade töötlemine sobiva ennetava töötlemisvahendiga.
3. Kui määratletud taimekahjustaja esinemine puhvertsoonis on ametlikult kinnitatud, kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artikleid 17 ja 18.
4. Pädevad asutused suurendavad leviku tõkestamiseks piiritletud aladel üldsuse teadlikkust määratud taimekahjustajaga seotud ohust ja vastuvõetud meetmetest, millega takistatakse selle edasist levikut neist aladest väljapoole.

Pädevad asutused teavitavad üldsust ja asjaomaseid ettevõtjaid leviku tõkestamiseks piiritletud ala piiridest.

Artikkel 5

Uuringud

- Pädevad asutused teevad lõigetes 2 ja 3 sätestatud uuringuid, võttes arvesse taimekahjustaja uuringukaardil osutatud teavet.
- Nad viivad igal aastal läbi riskipõhiseid uuringuid määratletud taimekahjustaja tuvastamiseks liidu territooriumi nendes piirkondades, kus määratletud taimekahjustajat teadaolevalt ei esine, kuid kus see võib levima hakata.
- Leviku tõkestamiseks piiritletud alade puhvertsoonides viivad nad igal aastal läbi määruse (EL) 2016/2031 artikli 19 lõikes 1 osutatud uuringuid määratletud taimekahjustaja esinemise kindlakstegemiseks.

Need uuringud hõlmavad:

- määratletud taime visuaalset kontrolli määratletud taimekahjustaja tuvastamiseks ning
- määratletud taimekahjustaja esinemise kahtluse korral proovivõtmist ja analüüsimist.

Kõnealused uuringud on lõikes 2 osutatud uuringutest põhjalikumad ning hõlmavad suuremat arvu visuaalseid kontrolle ning vajaduse korral suuremas mahus proovivõtmist ja analüüsimist.

*Artikkel 6***Aruandlus**

Liikmesriigid esitavad iga aasta 30. aprilliks komisjonile ja teistele liikmesriikidele eelneval kalendriaastal tehtud järgmiste uuringute tulemused:

- a) käesoleva määruse artikli 5 lõike 2 kohased uuringud, mille puhul kasutatakse ühte rakendusmääruse (EL) 2020/1231 I lisas esitatud vormidest;
- b) käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohased uuringud, mille puhul kasutatakse ühte käesoleva määruse II lisas esitatud vormidest.

*Artikkel 7***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. september 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

Loetelu leviku tõkestamiseks piiritletud aladest, millele on osutatud artiklis 2

Prantsusmaa

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1. Canal du Midi et Canal de la Robine	Nakkustsoon	Aude (11)	100 m kummalgi pool kanalit järgmistes omavalitsusüksustes: Alzonne; Argeliers; Argens-Minervois; Azille; Blomac; Bram; Carcassonne; Castelnaudary; Caux-et-Sauzens; Ginestas; Homps; La Redorte; Lasbordes; Marseillette; Mirepeisset; Montréal; Moussan; Narbonne; Ouveillan; Paraza; Pexiora; Pezens; Puichéric; Roubia; Saint-Martin-Lalande; Saint-Nazaire-d'Aude; Sainte-Eulalie; Sallèle d'Aude; Trèbes; Ventenac-en-Minervois; Villalier; Villedubert; Villemoustausou; Villepinte; Villesèquelande
		Hérault (34)	100 m kummalgi pool kanalit järgmistes omavalitsusüksustes: Agde; Béziers; Capetang; Cers; Colombiers; Cruzy; Nissan-lez-Ensérune; Olonzac; Poilhes; Portiragnes; Quarante; Vias; Villeneuve-les-Béziers
	Puhvertsoon	Aude (11)	1 km laiune nakkustsooni ümbritsev ala järgmistes omavalitsusüksustes: Alzonne; Argeliers; Argens-Minervois; Arzens; Azille; Badens; Bages; Baraigne; Barbaira; Berriac; Blomac; Bouilhonnac; Bram; Canet; Capendu; Carcassonne; Castelnau d'Aude; Castelnaudary; Caux-et-Sauzens; Conques sur Orbien; Cuxac d'Aude; Floure; Fonties d'Aude; Ginestas; Gruissan; Homps; La Redorte; Labastide-d'Anjou; Lasbordes; Lézignan Corbières; Marseillette; Mas-saintes-Puelles; Mirepeisset; Mireval Lauragais; Montferrand; Montréal; Moussan; Narbonne; Ouveillan; Paraza; Pennautier; Pexiora; Peyriac de Mer; Pezens; Port-la-Nouvelle; Puichéric; Raissac d'Aude; Roquecourbe Minervois; Roubia; Rustiques; Saint-Couat d'Aude; Sainte-Eulalie; Sainte-Valière; Saint-Marcel sur Aude; Saint-Martin-Lalande; Saint-Nazaire-d'Aude; Sallèle d'Aude; Sigean; Tourouzelle; Trèbes; Ventenac Cabardès; Ventenac-en-Minervois; Villalier; Villedubert; Villemoustausou; Villepinte; Villesèquelande
		Hérault (34)	1 km laiune nakkustsooni ümbritsev ala järgmistes omavalitsusüksustes: Agde; Béziers; Capetang; Cers; Colombiers; Cruzy; Marseillan; Montady; Montels; Montouliers; Nissan-lez-Ensérune; Olonzac; Poilhes; Portiragnes; Quarante; Sauvian; Sérignan; Vias; Villeneuve-les-Béziers

2. Adour et affluents	Nakkustsoon	Hautes-Pyrénées (65)	Andrest; Ansost; Artagnan; Aureilhan; Aurensan; Auriébat; Barbachen; Bazet; Bazillac; Bordères-sur-l'Échez; Bours; Caixon; Camalès; Escondeaux; Estirac; Gayan; Gensac; Horgues; Lafitole; Lagarde; Laloubère; Larreule; Liac; Marsac; Maubourguet; Monfaucon; Nouilhan; Odos; Oursbelille; Pujo; Rabastens-de-Bigorre; Saint-Lézer; Sarniguet; Sarriac-Bigorre; Sauveterre; Ségalas; Séméac; Siarrouy; Sombrun; Soues; Talazac; Tarbes; Tostat; Ugnouas; Vic-en-Bigorre; Villenave-près-Marsac
		Gers (32)	Haget
	Puhvertsoon	Hautes-Pyrénées (65)	Castelnau-Rivière-Basse; Caussade-Rivière; Hères; Labatut-Rivière; Villefranque 1 km laiune nakkustsooni ümbritsev ala järgmistes omavalitsusüksustes: Barbazan-Debat; Boulin; Buzon; Castéra-Lou; Chis; Dours; Ibos; Juillan; Lacassagne; Lahitte-Toupières; Lascazères; Lescurry; Louey; Momères; Mingot; Orleix; Orois; Pintac; Saint-Martin; Salles-Adour; Sanous; Sarrouilles; Tarasteix
		Gers (32)	Armentieux; Jû-Belloc; Ladevèze-Ville; Tieste-Uragnoux 1 km laiune nakkustsooni ümbritsev ala järgmistes omavalitsusüksustes: Beccas; Betplan; Cazeaux-Villecomtal; Malabat; Marciac; Montégut-Arros; Saint-Justin; Sembouès; Villecomtal-Sur-Arros
		Pyrénées-Atlantique (Région Nouvelle-Aquitaine)	1 km laiune nakkustsooni ümbritsev ala järgmistes omavalitsusüksustes: Castéide-Doat; Labatut; Lamayou; Moncaup; Montaner; Monségur
	3. Vaucluse/Bouches-du-Rhône/Var	Nakkustsoon	Bouches du Rhône (13)

	Var (83)	Cogolin; Draguignan; Hyères; La Garde; La Londe-les-Maures; La Seyne-sur-Mer; Le Beausset; Le Luc; Les Arcs; Pignans; Saint-Cyr-sur-Mer; Saint-Maximin-la-Sainte-Baume; Saint-Tropez; Saint-Zacharie; Toulon
	Vaucluse (84)	Althen-des-Paluds; Apt; Avignon; Beaumes-de-Venise; Bédarrides; Bonnieux; Cadenet; Caderousse; Camaret-sur-Aigues; Carpentras; Caumont-sur-Durance; Cavaillon; Châteauneuf-de-Gadagne; Châteauneuf-du-Pape; Courthézon; Entraigues-sur-la-Sorgue; Fontaine-se-Vaucluse; Gargas; Gignac; Gigondas; Gordes; Goult; Jonquerettes; Jonquières; La Tour-d'Aigues; Lagnes; Lapalud; Lauris; Le Pontet; Le Thor; L'Isle-sur-la-Sorgue; Loriol-du-Comtat; Lourmarin; Malaucène; Mazan; Mérindol; Modène; Mondragon; Monteux; Morières-lès-Avignon; Oppède; Orange; Pernes-les-Fontaines; Pertuis; Piolenc; Robion; Saignon; Saint-Didier; Saint-Saturnin-lès-Apt; Saint-Saturnin-lès-Avignon; Sarrians; Saumane-de-Vaucluse; Sorgues; Travaillan; Vedène; Velleron; Venasque; Villelaure; Violes
Puhvertsoon	Bouches du Rhône (13)	Alleins; Aureille; Aurons; Beaurecueil; Belcodène; Bouc-Bel-Air; Boulbon; Cabriès; Carnoux-en-Provence; Cassis; Charleval; Châteauneuf-le-Rouge; Châteauneuf-les-Martigues; Coudoux; Eguilles; Ensues-la-Redonne; Fontvieille; Fos-sur-Mer; Gardanne; La Barben; La Roque-d'Anthéron; Lançon-Provence; Le Puy-Sainte-Réparate; Le Rove; Les Baux-de-Provence; Mimet; Miramas; Paradou; Peynier; Peypin; Rognac; Rognes; Roquefort-la-Bédoule; Rousset; Saint-Antonin-sur-Bayon; Saint-Cannat; Saintes-Maries-de-la-Mer; Saint-Estève-Janson; Saint-Marc-Jaumegarde; Saint-Mitre-les-Remparts; Saint-Paul-lès-Durance; Saint-Pierre-de-Mézoargues; Saint-Savournin; Sausset-les-Pins; Septèmes-les-Vallons; Vauvenargues; Vernègues
	Var (83)	Ampus; Bandol; Besse-sur-Issole; Bormes-les-Mimosas; Bras; Brue-Auriac; Cabasse; Carnoules; Carqueiranne; Cavalaire-sur-Mer; Châteaudouble; Collobrières; Evenos; Figanières; Flassans-sur-Issole; Flayosc; Gassin; Gonfaron; Grimaud; La Cadiere-d'Azur; La Crau; La Croix-Valmer; La Farlède; La Mole; La Motte; La Valette-du-Var; Le Cannet-des-Maures; Le Castellet; Le Muy; Le Pradet; Le Revest-les-Eaux; Le Thoronet; Les Mayons; Lorgues; Nans-les-Pins; Ollières; Ollioules; Pierrefeu-du-Var; Plan-d'Aups-Sainte-Baume; Pourcieux; Pourrières; Puget-Ville; Ramatuelle; Rians; Riboux; Rougiers; Sainte-Maxime; Saint-Mandrier-sur-Mer; Sanary-sur-Mer; Seillons-Source-d'Argens; Signes; Siu-Fooris-les-Palges; Tarade au; Törves; Transs-en-Provence; Vidauban

	Vaucluse (84)	Ansouis; Aubignan; Auribeau; Beaumettes; Beaumont-de-Pertuis; Beaumont-du-Ventoux; Bedoin; Blauvac; Bollène; Buoux; Cabrieres-d'Avignon; Cairanne; Caromb; Caseneuve; Castellet; Cheval-Blanc; Crestet; Crillon-le-Brave; Cucuron; Entrechoux; Grambois; Joucas; La Bastidonne; La Motte-d'Aigues; La Roque-Alric; La Roque-sur-Pernes; Lacoste; Lafare; Lagarde-d'Apt; Lamotte-du-Rhône; Le Barroux; Le Beucet; Lioux; Malemort-du-Comtat; Maubec; Ménerbes; Méthamis; Mirabeau; Mormoiron; Mornas; Murs; Puget; Puyvert; Rasteau; Roussillon; Rustrel; Sablet; Saint-Christol; Sainte-Cécile-les-Vignes; Saint-Hippolyte-le-Graveyron; Saint-Léger-du-Ventoux; Saint-Martin-de-Castillon; Saint-Martin-de-la-Brasque; Saint-Pantaléon; Saint-Pierre-de-Vassols; Sannes; Sault; Seguret; Sérignan-du-Comtat; Sivergues; Suzette; Taillades; Uchaux; Vacqueyras; Vaison-la-Romaine; Vaugines; Viens; Villars
	Alpes-de-Haute-Provence (04)	Simiane-la-Rotonde
	Ardèche (07)	Bourg-Saint-Andéol; Saint-Just-d'Ardèche; Saint-Marcel-d'Ardèche
	Drôme (26)	Mollans-sur-Ouvèze; Pierrelatte; Rochegude; Saint-Paul-Trois-Châteaux; Suze-la-Rousse
	Gard (30)	Aramon; Beaucaire; Chusclan; Codolet; Fourques; Laudun-l'Ardoise; Les Angles; Montfaucon; Pont-Saint-Esprit; Roquemaure; Saint-Alexandre; Saint-Etienne-des-Sorts; Saint-Geniès-de-Comolas; Saint-Gilles; Sauveterre; Vallabrègues; Vénéjan; Villeneuve-lès-Avignon

2. Vormi täitmise juhised

Selle vormi täitmise korral ei täideta käesoleva lisa B osas esitatud vormi.

1. veerg: märkida asjaomase geograafilise ala nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab kindlaks teha, millise piiritletud alaga (PA) on tegemist ja mis kuupäeval see kehtestati.
2. veerg: märkida PA suurus enne uuringu alustamist.
3. veerg: märkida PA suurus pärast uuringu läbiviimist.
4. veerg: märkida lähenemisviis: leviku tõkestamine (T). Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.
5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakkustsoon (NT) ja puhvertsoon (PT) eraldi ridadel. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel PT alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).
6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:
 1. vabaõhuala (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuu- või viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets;
 2. vabaõhuala (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms);
 3. füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.3. avalikus kasutuses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
7. veerg: märkida, millised on taimekahjustaja(te) bioloogia, peremeestaimede esinemise, ökoloogilis-kliimaatiliste tingimuste ja riskikohtade alusel kindlaks tehtud riskipiirkonnad.
8. veerg: märkida, milliseid 7. veerus märgitud riskipiirkondi uuring hõlmab.
9. veerg: märkida taimed, viljad, seemned, pinnas, pakkematerjal, puit, masinad, söidukid, vesi või muu, täpsustades, millega on tegemist.
10. veerg: loetleda uuringusse kaasatud taimeliigid/-perekonnad, märkides igale reale ühe taimeliigi/-perekonna.
11. veerg: märkida kuud, mil uuring läbi viidi.
12. veerg: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole asjakohane.
13. ja 14. veerg: kui see on asjakohane, märkida tulemused, esitades olemasoleva teabe vastavates veergudes. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamiskiirust väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).
15. veerg: märkida uuringu toimumise aastal PTs tuvastatud haiguspuhanguid käsitlevate teadete andmed. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 16. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.

1. veerg: märkida asjaomase geograafilise ala nimi, puhangu number või mis tahes muu teave, mis võimaldab kindlaks teha, millise piiritletud alaga (PA) on tegemist ja mis kuupäeval see kehtestati.
2. veerg: märkida PA suurus enne uuringu alustamist.
3. veerg: märkida PA suurus pärast uuringu läbiviimist.
4. veerg: märkida lähenemisviis: leviku tõkestamine (T). Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.
5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakkustsoon (NT) ja puhvertsoon (PT) eraldi ridadel. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel PT alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).
6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:
1. vabaõhuala (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuaed/viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets;
2. vabaõhuala (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms);
3. füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.3. avalikus kasutuses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
7. veerg: märkida kuud, mil uuringud läbi viidi.
8. veerg: märkida valitud sihtpopulatsioon, esitades vastavalt peremeesliikide/-perekondade loetelu ja hõlmatud ala suuruse. Sihtpopulatsioon on määratletud kui kontrolliüksuste kogum. Selle suurus esitatakse põllumajandusmaa puhul tavaliselt hektarites, kuid ühikuks võib olla ka partii, põld, kasvuhoone vms. Põhjendada tehtud valikut aluseelduste kirjelduses. Märkida uuritud kontrolliüksused. Kontrolliüksusena käsitatakse taimi, taimeosi, kaupu, materjale ja taimekahjustajate siirutajaid, mida on uuritud taimekahjustajate identifitseerimiseks ja tuvastamiseks.
9. veerg: märkida uuritud epidemioloogilised üksused, esitades nende kirjelduse ja mõõtühiku. Epidemioloogilise üksusena käsitatakse homogeenet ala, mida taimekahjustaja esinemise korral iseloomustab taimekahjustaja, peremeestaimede ning abiootiliste ja biootiliste tegurite ja tingimuste koostoime tulemusena ühesugune epidemioloogiline seisund. Epidemioloogiline üksus on sihtpopulatsiooni alajaotus, mis on epidemioloogiliselt homogeenne ja hõlmab vähemalt ühte peremeestaimet. Mõnel juhul võib epidemioloogiline üksus olla kogu piirkonna/ala/riigi peremeestaimede populatsioon. See võib olla ühisele statistilisele territoriaalüksusele liigitusele (NUTS) vastav piirkond, linnaala, mets, roosiaed või talu või olla esitatud hektarites. Valikut põhjendatakse aluseelduste kirjelduses.
10. veerg: märkida uuringu käigus kasutatud meetodid ja lisada iga üksikjuhtumi puhul läbi viidud tegevuste arv sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest iga taimekahjustaja puhul. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetses veerus nõutav teave ei ole kättesaadav.
11. veerg: märkida proovivõtu hinnanguline tõhusus. Proovivõtu tõhusus on nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosus. Siirutajate puhul on see positiivse siirutaja püüdmise meetodi tõhusus, kui selline siirutaja uuringualal esineb. Pinnase puhul on see taimekahjustajat sisaldava pinnaseproovi valimise tõhusus, kui taimekahjustaja uuringualal esineb.

12. veerg: meetodi tundlikkus on tõenäosus, et meetodiga tuvastatakse õigesti taimekahjustaja olemasolu. Meetodi tundlikkus on määratletud kui tõenäosus, et tõese positiivse peremeesorganismi analüüsi tulemus on positiivne. See on proovivõtu tõhususe (st nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosuse) ja diagnostilise tundlikkuse (tuvastamiseks kasutatava visuaalse kontrolli ja/või laborianalüüsi alusel iseloomustatava näitaja) korrutis.
13. veerg: esitada riskitegurid eri ridadel, kasutades nii palju ridu kui vaja. Iga riskiteguri puhul märkida riskitase ning vastav suhteline risk ja osakaal peremeestaimede populatsioonis.
- Veerg B: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetses veerus nõutav teave ei ole asjakohane. Nendes veergudes esitatav teave on seotud 10. veerus („Tuvastamismeetodid“) sisalduva teabega.
18. veerg: märkida püüniste kasutuskohtade arv, kui see erineb püüniste arvust (17. veerg) (nt sama püünist kasutatakse eri asukohtades).
21. veerg: märkida positiivsete, negatiivsete ja määratlemata tulemusega proovide arv. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana) vms).
22. veerg: märkida uuringu toimumise aastal puhvertsoonis tuvastatud haiguspuhanguid käsitlevate teadete andmed. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 25. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.
23. veerg: märkida uuringu tundlikkus vastavalt rahvusvahelises fütosanitaarmeetmete standardis (ISPM) nr 31 esitatud määratlusele. See taimekahjustaja puudumist iseloomustav saavutatud usaldusnivoo väärtus arvutatakse tehtud kontrollide (ja/või proovide) järgi lähtuvalt meetodi tundlikkusest ja kontroll-levimusest.
24. veerg: märkida kontroll-levimus lähtuvalt uuringueelsest hinnangust taimekahjustaja tõenäolise tegeliku levimuse kohta uuritaval alal. Kontroll-levimus seatakse uuringu eesmärgiks ja see vastab kompromissile, mille riskijuhid teevad taimekahjustaja esinemise riski ja uuringu jaoks kättesaadavate vahendite vahel. Tavaliselt võetakse selle väärtuseks tuvastamisuuringu puhul 1 %.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/1630,**21. september 2022,****millega kehtestatakse meetmed teatavatel piiritletud aladel esineva, viinapuu kolletumistõbe põhjustava fütoplasma leviku tõkestamiseks**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, (¹) eriti selle artikli 28 lõike 1 punkte d ja e ning artikli 28 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 (²) II lisa B osas on esitatud loetelu liidu territooriumil teadaolevalt esinevatest liidu karantiinsetest taimekahjustajatest.
- (2) Viinapuu kolletumistõbe (*flavescence dorée*) põhjustav fütoplasma (edaspidi „määratletud taimekahjustaja“) on kantud nimetatud loetellu, kuna seda esineb teadaolevalt liidu territooriumi teatavates osades ning see taimekahjustaja mõjutab oluliselt selle peamiste peremeestaimede – perekonna *Vitis* L. taimede (edaspidi „määratletud taimed“) – kasvatamist.
- (3) Määratletud taimekahjustaja tõhusa siirutajana on tuvastatud organism *Scaphoideus titanus* Ball (edaspidi „määratletud siirutaja“). Nimetatud siirutajal on oluline roll viinapuu kolletumistõbe põhjustava fütoplasma püsijäämises ja edasises levikus (³) liidu territooriumil, mistõttu tuleks kehtestada meetmed selle siirutaja tuvastamiseks ja tõrjeks.
- (4) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 19 kohaselt tehtud uuringutest nähtub, et määratletud taimekahjustaja likvideerimine teatavatel piiritletud aladel ei ole enam võimalik.
- (5) Seepärast tuleks kehtestada meetmed kõnealustel nakkustsoonist ja puhvertsoonist koosnevatel piiritletud aladel esineva määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamiseks. Need meetmed peaksid hõlmama nakatunud määratletud taimede eemaldamist ja hävitamist ning sobivate töötlemisviiside kasutamist, et hoida ära määratletud taimekahjustaja levimist liidu ülejäänud territooriumile.
- (6) Pädevad asutused peaksid suurendama üldsuse teadlikkust selle tagamiseks, et piiritletud aladel kohaldatavatest tõkestusmeetmetest mõjutatud üldsus ja ettevõtjad oleksid kohaldatavatest meetmetest ja sel otstarbel kindlaks määratud piiritletud alade piiridest teadlikud.
- (7) Kui aga määratletud taimekahjustajat leitakse puhvertsoonist, mis ümbritseb nakkustsooni, kus kohaldatakse määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamise meetmeid, peaks pädev asutus kehtestama sellisest uuest leiust lähtuvalt likvideerimismeetmete rakendamiseks uue piiritletud ala.

(¹) ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

(²) Komisjoni 28. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1).

(³) Euroopa Toiduohutusameti taimetervise komisjon, 2014. Scientific Opinion on pest categorisation of Grapevine Flavescence dorée („Teaduslik arvamus viinapuu kolletumistõbe põhjustava organismi taimekahjustajana liigitamise kohta“). EFSA Journal 2014;12(10):3851. 31 lk doi:10.2903/j.efsa.2014.3851.

- (8) Määratletud taimekahjustaja ja määratletud siirutaja esinemise tuvastamiseks tuleks igal aastal läbi viia määruse (EL) 2016/2031 artiklis 22 ja komisjoni rakendusmääruses (EL) 2020/1231 (*) sätestatud uuringud, et tagada määratletud taimekahjustaja varajane tuvastamine liidu territooriumi nendes piirkondades, kus määratletud taimekahjustajat teadaolevalt ei esine. Need uuringud peaksid põhinema Euroopa Toiduohutusameti avaldatud määratletud taimekahjustaja ja selle siirutaja uuringukaardil, kuna seal on arvesse võetud uusimaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse meetmed piiritletud aladel esineva, viinapuu kolletumistõbe põhjustava fütoplasma leviku tõkestamiseks olukorras, kus selle likvideerimine ei ole võimalik.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „määratletud taimekahjustaja“ – viinapuu kolletumistõbe (*flavescence dorée*) põhjustav fütoplasma;
- 2) „määratletud taimed“ – perekonna *Vitis* L. taimed, välja arvatud viljad ja seemned;
- 3) „määratletud siirutaja“ – *Scaphoideus titanus* Ball;
- 4) „leviku tõkestamiseks piiritletud ala“ – I lisas loetletud ala, kus ei ole võimalik määratletud taimekahjustajat likvideerida;
- 5) „taimekahjustaja uuringukaart“ – Euroopa Toiduohutusameti väljaanne „Pest survey card on flavescence dorée phytoplasma and its vector *Scaphoideus titanus*“ (*).

Artikkel 3

Leviku tõkestamiseks piiritletud alade kehtestamine

Pädevad asutused kehtestavad määratletud taimekahjustaja leviku tõkestamiseks piiritletud alad, mis koosnevad nakkustsoonist ja seda ümbritsevast vähemalt 2,5 km laiusest puhvertsoonist.

Artikkel 4

Leviku tõkestamiseks piiritletud aladel kohaldatavad meetmed

1. Pädevad asutused tagavad nakkustsoonis järgmiste meetmete kohaldamise:
 - a) määratletud taimekahjustajaga nakatunud tunnistatud määratletud taimede eemaldamine ja hävitamine võimalikult kiiresti ning hiljemalt enne järgneva kasvuperioodi algust;

(*) Komisjoni 27. augusti 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1231 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artiklites 22 ja 23 sätestatud uuringute tulemusi käsitlevate aastaaruannete vormi ja juhiste ning mitmeaastaste uuringukavade vormi ja praktilise korra kohta (ELT L 280, 28.8.2020, lk 1).

(*) Pest survey card on flavescence dorée phytoplasma and its vector *Scaphoideus titanus* („Taimakahjustaja uuringukaart kolletumistõbe põhjustava fütoplasma ja selle siirutaja *Scaphoideus titanus* e kohta“). Euroopa Toiduohutusameti toetat väljaanne 2020:EN-1909.36 lk doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1909.

b) sobivate töötlemisviiside kasutamine määratletud siirutaja tõrjeks.

2. Puhvertsoonis tagavad pädevad asutused sobivate töötlemisviiside kasutamise määratletud siirutaja tõrjeks, kui seal esineb määratletud siirutajat.

Kui määratletud taimekahjustaja esinemine puhvertsoonis asuvatel määratletud taimedel on ametlikult kinnitatud, kohaldatakse määruse (EL) 2016/2031 artikleid 17 ja 18.

3. Pädevad asutused suurendavad leviku tõkestamiseks piiritletud aladel üldsuse teadlikkust määratud taimekahjustajaga seotud ohust ja vastuvõetud meetmetest, millega takistatakse selle edasist levikut neist aladest väljapoole.

Pädevad asutused teavitavad üldsust ja asjaomaseid ettevõtjaid leviku tõkestamiseks piiritletud ala piiridest.

Artikkel 5

Uuringud

1. Pädevad asutused teevad lõigetes 2 ja 3 sätestatud uuringuid, võttes arvesse taimekahjustaja uuringukaardil osutatud teavet.

2. Nad viivad igal aastal läbi riskipõhiseid uuringuid määratletud taimekahjustaja ja määratletud siirutaja tuvastamiseks liidu territooriumi nendes piirkondades, kus määratletud taimekahjustajat teadaolevalt ei esine, kuid kus see võib levima hakata.

3. Leviku tõkestamiseks piiritletud alade puhvertsoonides viivad nad igal aastal läbi määruse (EL) 2016/2031 artikli 19 lõikes 1 osutatud uuringuid määratletud taimekahjustaja ja selle määratletud siirutaja esinemise kindlakstegemiseks.

Need uuringud hõlmavad:

- määratletud taimede visuaalset kontrolli määratletud taimekahjustaja tuvastamiseks,
- määratletud taimekahjustaja esinemise kahtluse korral proovivõtmist ja analüüsimist ning
- asjakohast püünisega püüdmist määratletud siirutaja tuvastamiseks.

Kõnealused uuringud on lõikes 2 osutatud uuringutest põhjalikumad ning hõlmavad suuremat arvu visuaalseid kontrolle ning vajaduse korral suuremas mahus proovivõtmist ja analüüsimist.

Artikkel 6

Aruandlus

Liikmesriigid esitavad iga aasta 30. aprilliks komisjonile ja teistele liikmesriikidele eelneval kalendriaastal tehtud järgmiste uuringute tulemused:

- käesoleva määruse artikli 5 lõike 2 kohased uuringud, mille puhul kasutatakse ühte rakendusmääruse (EL) 2020/1231 I lisas esitatud vormidest;
- käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohased uuringud, mille puhul kasutatakse ühte käesoleva määruse II lisas esitatud vormidest.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. september 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

Loetelud leviku tõkestamiseks piiritletud aladest, millele on osutatud artiklis 2

1. Horvaatia

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1.	Nakkustsoon	Horvaatia Pannoonia piirkond (Bjelovari-Bilo gora maakond, Virovitica-Podravina maakond, Požega-Slavonija maakond, Brodi-Posavina maakond, Osijek-Baranja maakond, Vukovari-Srijemi maakond, Karlovaci maakond, Sisaki-Moslavina maakond)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusüksused</i></p> <p>Bedenik, Bjelovar, Bojana, Brezovac, Ciglana, Čazma, Dapci, Diklenica, Draganec, Gornje Plavnice, Kapela, Kobasičari, Kraljevac, Križic, Orovac, Petrička, Podgorci, Pupelica, Ribnjička, Siščani, Veliko Korenovo, Veliko Trojstvo, Vrtlinska ja Zrinski Topolovac;</p> <p>Borova, Čačinci, Donja Pištana, Duzluk, Kozice, Krajna, Nova Jošava, Pčelić, Podravska Slatina, Sedlarica, Stara Jošava, Šumeđe, Turnašica, Virovitica ja Vukosavljevica;</p> <p>Kutjevo, Mitrovac ja Venje;</p> <p>Cernik, Nova Gradiška ja Šumetlica;</p> <p>Draž, Majar, Trnava ja Zmajevac I;</p> <p>Bapska, Grabovo, Ilok, Lovas, Mohovo, Opatovac, Sotin, Šarengrad, Tovarnik ja Vukovar;</p> <p>Belaj, Bratovanci, Brezник, Brlog Ozaljski, Bubnjarci, Donji Lović, Draganić, Duga Resa 2, Dvorište Vivodinsko, Ferenci, Grščaki, Ilovac, Jurovo, Lišnica, Lović Prekriški, Mala Švarča, Mrzlo Polje Mrežničko, Oštri Vrh Ozaljski, Ozalj, Police Pirišće, Svetice, Svetičko Hrašće, Vivodina, Vrhovac, Zagradci, Zajačko Selo, Zaluka ja Žakanje ning</p> <p>Batina, Gornja Jelenska, Ilova, Katoličko Selišće, Kutina, Popovača, Repušnica ja Voloder</p>
	Puhvertsoon	Horvaatia Pannoonia piirkond (Bjelovari-Bilo gora maakond, Virovitica-Podravina maakond, Požega-Slavonija maakond, Brodi-Posavina maakond, Osijek-Baranja maakond, Vukovari-Srijemi maakond, Karlovaci maakond, Sisaki-Moslavina maakond)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusüksused</i></p> <p>Bačkovica, Bedenička, Berek, Bjelovar-Sredice, Blatnica, Bosiljevo, Bršljanica, Brzaja, Cerina, Cjepidlake, Cremušina, Čadavac, Dapčevica, Daskatica, Dautan, Dereza, Donja Kovačica, Drljanovac, Đurđić, Galovac, Gornja Garešnica, Gornja Kovačica, Gornje Rovišće, Gudovac, Ivanska, Kakinac, Kaniška Iva, Klisa, Klokočevac, Kostanjevac, Kozarevac Račanski, Križ Gornji, Laminac, Lasovac, Lipovčani, Mala Pisanica, Mali Grđevac, Malo Trojstvo, Martinac, Međurača, Miklouš, Mosti, Narta, Nevinac, Nova Rača, Nove Plavnice-Hrgovljani, Obrovica, Orlovac, Pavlin Kloštar, Pobjenik, PRedavac, Prespa, Prgomelje, Rajić Gudovački, Rašenica, Ravneš, Removac, Rovišće, Ruškovac, Samarica, Sasovac, Severin, Šibenik, Slovinska Kovačica, Sredice Gornje, Srijedska, Stara Plošćica, Stare Plavnice, Šandrovac, Šimljana, Šimljanik, Štefanje, Šušnjara, Tomaš, Topolovica, Trojstveni Markovac, Turčević Polje, Vagovina, Velika Peratovica, Velika Pisanica, Veliki Grđevac, Višnjevac, Vukovje, Zdelice, Zrinska Žabjak ja Ždralovi;</p>

			<p>Antunovac, Bačevac, Bakić, Bankovci, Bokane, Brezovljani, Budanica, Budrovac, Lukački, Bušetina, Cabuna, Crnac, Čeralije, Dinjevac, Dobrović, Dolci, Donja Bukovica, Donje Bazije, Donje Kusonje, Donje Predrijevo, Donji Meljani, Duga Međa, Dugo Selo Lukačko, Đuričić, Gačište, Gornja Bukovica, Gornja Pištana, Gornje Bazje, Gornje Kusonje, Gornje Viljevo, Gornji Miholjac, Grabrovnica, Gradina, Gvozdanska, Hum Varoš, Hum Voćinski, Ivanbrijeg, Jasenaš, Kapan, Kapinci, Kladare, Kokočak, Krasković, Kutovi, Levinovac, Lozan, Lukač, Lukavac, Macute, Mala Črešnjevica, Manastir Orahovica, Medinci, Mikleuš, Miljevci, Naudovac, Nova Bukovica, Obradovci, Orahovica, Orešac, Otrovanec, Paušinci, Pitomača I, Pitomača II, Pivnica, Požari, Pušina, Radosavci, Rezovac, Rijenci, Rogovac, Sladojevci, Slatinski Drenovac, Slatinski Lipovac, Slavonske Bare, Sopje, Stari Gradac, Suha Mlaka, Suhopolje, Špišić Bukovica, Turanovac, Vaška, Velika Črešnjevica, Virovitica-centar, Virovitica-city, Vrneševci ja Zdenci;</p> <p>Bektež, Bjelajci, Cerovac, Ciglenik, Cikote, Doljanovci, Duboka, Grabarje, Gradište, Jakšić, Kaptol, Knežci, Kričke, Kula, Lakušija, Latinovac, Lukač, Podgorje, Poreč, Rogulje, Sesvete, Šnjegavić, Šumetlica, Tominovac, Vetovo ja Zarilac;</p> <p>Adžamovci, Baćin Dol, Banićevac, Bobare, Bodavljaci, Donji Andrijevi, Drežnik, Garčin, Giletinci, Golobrdac, Gorice, Gunjavci, Klokočevik, Kovačevac, Ljupina, Mačkovac, Mašić, Medari, Novo Topolje, Opatovac, Podvrško, Poljane, Prvča, Rešetari, Rogolji, Sičice, Stari Perkovci, Staro Topolje, Šagovina Cernička, Šagovina Mašička, Širinci, Trnava, Vrbje ja Žuberkovac;</p> <p>Batina, Beljevina, Bokšić, Branjin Vrh, Branjina, Breznica Đakovačka, Dalj, Donja Motičina, Dragotin, Duboševica, Đurđenovac, Feričanci, Gajić, Gašinci, Gazije, Gornja Motičina, Gradac Našički, Hrkanovci Đakovački, Kneževi Vinogradi, Kondrić, Kotlina, Lapovci, Levanjska Varoš, Mandićevac, Musić, Nabrđe, Novi Perkovci, Paučje, Podolje, Pridvorje, Selci Đakovački, Seona, Slatinik Drenjski, Slobodna Vlast, Suza, Svetoblažje, Topolje;</p> <p>Apševci, Banovci, Berak, Bogdanovci, Borovo, Borovo Naselje, Bršadin, Čakovci, Ilača, Lipovača, Marinci, Mikluševci, Negoslavci, Nijemci, Pačetin, Petrovci, Podgrađe, Srijemske Laze, Stari Jankovci, Svinjarevci, Tompojevci ja Trpinja;</p> <p>Banska Selnica, Barilović, Blatnica Pokupska, Brajakovo Brdo, Brašljevica, Bukovlje, Cerovac Barilovički, Cerovac Vukmanički, Donje Mekuše, Donje Pokupje, Donji Budački, Donji Skrad, Donji Zvečaj, Gornje Mekuše, Gornje Prilišće, Gornje Stative, Gornji Zvečaj, Griče, Jarče Polje, Jaškovo, Kamensko, Karlovac I, Karlovac II, Kosijersko Selo, Kozalj Vrh, Ladešići, Lipa, Lipnik, Luka Pokupska, Mahično, Maletići, Malinci, Martinski Vrh, Modruš Potok, Mračin, Mrežnički Novaki, Mrzljaki, Novaki Ozaljski, Piščetke, Podbrežje, Pokupje, Pravutina, Rečica, Ribnik, Rosopajnik, Skakavac, Slapno, Sračak, Šišljavić, Tomašnica, Trg, Turanj, Tušilović, Velika Jelsa, Vinski Vrh, Vodena Draga, Vukmanić, Zadobarje, Zagrad ja Zorkovac ning</p> <p>Banova Jaruga, Bistrač, Bobovac, Cerje Letovaničko, Crkveni Bok, Čaire, Čigoč, Grabrov Potok, Gračenica, Gušće, Husain, Kraljeva Velika, Kratečko, Krivaj, Kutinica, Lipovljani, Lonja, Ludina, Međurić, Mikleuška, Mužilovčica, Okoli, Osekovo, Peščenica, Piljenice, Potok, Puska, Ruškovića, Selište, Stremen, Stružec, Stupovača, Svinjičko, Šartovac, Vidrenjak, Vukojevac ja Zbjegovača</p>
--	--	--	--

2.	Nakkustsoon	Horvaatia Aadria mere piirkond (Istra maakond)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusiüksused</i></p> <p>Bačva, Brkač, Brtonigla, Buje, Donja Mirna, Frata, Grožnjan, Kaldir, Karojba, Kaštel, Kaštelir, Kostajnica, Krasica, Kršete, Labinci, Lovrečica, Materada, Motovun, Nova Vas, Novigrad, Petrovija, Savudrija, Sveti Ivan, Sveti Vital, Umag, Višnjan, Vižinada, Završje ja Žbandaj</p>
	Puhvertsoon	Horvaatia Aadria mere piirkond (Istra maakond)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusiüksused</i></p> <p>Baderna, Beram, Brdo, Čepić, Dračevac, Funtana, Fuškulin, Gradina, Grdoselo, Kašćerga, Kringa, Kršikla, Kuberton, Kućibreg, Lim, Lovreč, Marčenegla, Merišće, Momjan, Mugeba, Muntrilj, Mušalež, Novaki Motovunski, Oprtalj, Pazin, Poreč, Rakotule, Rovinj, Rovinjsko Selo, Senj, Sovinjak, Soviščina, Šterna, Tar, Tinjan, Triban, Trviž, Vabriga, Varvari, Vrh, Vrsar, Zamask, Zrenj ja Zumesk</p>
3.	Nakkustsoon	Põhja-Horvaatia koos Zagrebi linna piirkonnaga (Međimurje maakond, Varaždini maakond, Koprivnica-Križevci maakond, Krapina-Zagorje maakond, Zagrebi maakond, Zagrebi linn)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusiüksused</i></p> <p>Badličan, Bogdanovec, Donji Vidovec, Dragoslavec, Dunjkovec, Gornja Dubrava, Gornji Mihaljevec, Gradišćak, Kotoriba, Lopatinec, Martinuševec, Preseka, Pretetinec, Prhovec, Robadje, Selnica, Slakovec, Stanetinec, Sveta Marija, Sveti Martin na Muri, Sveti Urban, Šenkovec, Štrigova, Štrukovec, Vukanovec, Zasadbreg, Zebanec ja Železna Gora;</p> <p>Babinec, Bednja, Beletinec, Beretinec, Bolfan, Breznica, Butkovec, Cerje Tužno, Čanjevo, Črešnjevo, Čukovec, Donja Višnjica, Donja Voća, Donje Makojišće, Drenovec, Dubrava Križovljanska, Đurinovec, Gornja Višnjica, Gornje Ladanje, Gornji Martijanec, Grana, Hrastovec Toplički, Hrastovsko, Ivanec, Jakopovec, Jalžbet, Jerovec, Kamena Gorica, Kamenica, Kaniža, Kelemen, Klenovnik, Ključ, Kneginec, Lepoglava, Ludbreg, Ljubelj Kalnički, Ljubeščica, Mali Bukovec, Marčan, Natkrižovljan, Novakovec, Očura, Podevčevo, Poljana, Radovan, Remetinec, Rinkovec, Segovina, Sigetec Ludbreški, Sudovec, Sveti Ilija, Svibovec, Šaša, Šćepanje, Tuhovec, Tužno, Varaždin Breg, Varaždinske Toplice, Vidovec, Vinica Breg, Vinično, Vinogradi Ludbreški ja Visoko;</p> <p>Apatovec, Bakovčica, Bočkovec, Bojnikovec, Borje, Botinovac, Budrovac, Carevdar, Cirkvena, Cubinec, Čepelovac, Dijankovec, Donja Brckovčina, Dubovec, Đurđevac II, Đurđić, Erdovec, Finčevac, Fodrovec, Glogovac, Glogovnica, Gornja Rijeka, Gregurovec, Gušćerovec, Hampovica, Hudovljani, Jagnjedovec, Jagnjedovec-grad, Javorovac, Kalinovac, Kalnik, Kamešnica, Kloštar Podravski, Kloštar Vojakovački, Koprivnica, Kozarevac, Križevci, Kunovec, Kunovec Breg, Lemeš, Lukačevac, Majurec, Mala Mučna, Mičetinac, Miholec, Miholjanec, Novi Glog, Novigrad Podravski, Osijek Vojkovački, Plavšinc, Podvinje Miholečko, Pofuki, Potočec, Potok Kalnički, Prkos, Prugovac, Rasinja, Raščani, Raven, Ruševac, Sokolovac, Subotica Podravska, Suha Katalena, Sveta Helena, Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Čvrstec, Sveti Petar Orehovec, Šemovci, Špiranec, Štrigovec, Trema, Velika Mučna, Veliki Grabičani, Veliki Poganac, Virje, Vojakovac, Vojnovec Kalnički ja Zaistovec;</p> <p>Andraševac, Bedekovčina, Belec, Budinščina, Donja Batina, Donja Stubica, Donja Šemnica, Dubovec, Dubrovčan, Globočec, Gornja Stubica, Gubaševo, Hrašćina, Hrašćinski Kraljevec, Hum Stubički, Jertovec, Jesenje, Klanjec, Komor, Kraljev Vrh, Krapina, Krapina jug, Krapina-city, Laz Bistrički, Mače, Marija Bistrica, Martinci Zlatarski, Mirkovec, Oštrc, Peršaves, Petrova Gora, Poljanica Bistrička, Poznanovec, Purga, Pustodol, Radoboj, Ravno</p>

		<p>Brezje, Razvor, Selnica, Slani Potok, Strmec, Strmec Stubički, Stubička Slatina, Stubičko Podgorje, Sveti Križ, Sveti Križ Začretje, Sveti Matej, Šemnica, Špičkovina, Tomaševac, Tugonica, Tuhelj, Veleškovec, Veliko Trgovišće, Veternica, Vojnovec Loborski, Vrtnjakovec, Zabok, Zagorska Sela, Zajezda ja Zlatar;</p> <p>Bedenica, Bešlinec, Blaškovec, Blaževdol, Brckovljani, Caginec, Dijaneš, Donja Lomnica, Dubranec, Dubrava, Dugo Selo I, Fuka, Gostović, Gradec, Habjanovac, Haganj, Helena, Hrastje, Hrebinec, Hrnjanec, Hruškovića, Kloštar Ivanić, Komin, Kozjača, Krašić II, Kupljenovo, Laktec, Lonjica, Lovrečka Varoš, Lukavec, Mala Gorica, Molvice, Novoselec, Obreška, Orešje, Paukovec, Pluska, Prekrižje, Prozorje, Psarjevo, Rakitje, Stari Glog, Strmec Samoborski, Sveti Nedelja, Šiljakovina, Šumečani, Tkalec, Tomaševac, Velika, Vrbovec, Zelina ja Žitomir ning</p> <p>Adamovec, Blaguša, Čučerje, Đurđekovec, Glavnica, Gornji Stenjevec, Gračani, Granešina, Kašina, Maksimir, Podsused, Remete ja Sesvete</p>
Puhvertsoon	Põhja-Horvaatia koos Zagrebi linna piirkonnaga (Međimurje maakond, Varaždini maakond, Koprivnica-Križevci maakond, Krapina-Zagorje maakond, Zagrebi maakond, Zagrebi linn)	<p><i>Katastrijärgsed omavalitsusiüksused</i></p> <p>Cirkovljan, Čakovec, Črečan, Čukovec, Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Mihaljevec, Draškovec, Goričan, Gornji Hrašćan, Gornji Kraljevec, Gornji Pustakovec, Gornji Vidovec, Hemuševac, Hlapičina, Ivanovec, Krištanovec, Križovec, Kuršanec, Macinec, Mačkovec, Mihovljan, Mursko Središće, Nedelišće, Novo Selo Rok, Oporovec, Orehovića, Peklenica, Podbrest, Prelog, Pribislavec, Pušćine, Savska Ves, Strahoninec, Šandrovec, Totovec, Trnovec, Vratišinec, Vularija ja Žiškovec;</p> <p>Bela, Bisag, Biškupec, Biškupec II, Čalinec, Črnc Biškupečki, Donje Ladanje, Donji Kućan, Drašković, Druškovec, Družbinec, Gojanec, Gornja Voća, Gornji Kućan, Hrastovljan, Hrženica, Jalkovec, Kapela Kalnička, Kapela Podravska, Karlovec Ludbreška, Križovljan, Kućan Marof, Leskovec Toplički, Lunjkovec, Majerje, Martijanec, Maruševec, Nedeljanec, Nova Ves Petrijanečka, Novi Marof, Novo Selo Podravsko, Petrijanec, Poljana Biškupečka, Radovec, Selnik, Sesvete Ludbreške, Slanje, Slokovec, Sračinec, Struga, Sveti Đurđ, Sveti Petar, Šemovec, Trakošćan, Trnovec, Varaždin, Veliki Bukovec, Vinica, Vratno, Zamlača, Zbelava ja Žabnik;</p> <p>Branjska, Budančevica, Delovi, Drnje, Duga Rijeka, Đelekovec, Đurđevac I, Ferdinandovac, Gola, Gorica, Heršin, Hlebina, Hrsovo, Imbriovec, Koledinec, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Kutnjak, Kuzminec, Legrad, Lepa Greda, Lepavina, Marinovec, Međa, Mikovec, Molve, Novačka, Novo Virje, Petranec, Podravske Sesvete, Selnica Podravska, Severovci, Sigetec, Sirova Katalena, Srijem, Sveta Ana, Torčec, Veliki Otok, Vojakovečke Sesvete, Zablata ja Ždala;</p> <p>Cigrovec, Črešnjevac, Čret, Desinić, Donja Pačetina, Đurmanec, Gorjakovo, Gornja Pačetina, Gornja Čemehovec, Gotalovec, Gusakovec, Hlevnica, Jelenjak, Jezero Klanječko, Klokovec, Konjščina, Košnica, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Lepa Ves, Lovrečan, Mala Erpenja, Mihovljan, Miljana, Modrovec, Mokrice, Novi Dvori Klanječki, Oroslavje, Pešćeno, Petrovsko, Plemešćina, Podgrađe Bistričko, Poljana Sutlanska, Pregrada, Putkovec, Radakovo, Selno, Sopot, Sušobreg, Svedruža, Škarićevo, Švaljkovec, Velika Erpenja, Velika Horvatska, Velika Ves, Vinagora ja Vrbanec;</p>

			<p>Andrilovec, Bađinec, Bistransko Podgorje, Bolč, Brčevac, Brdovec, Breška Greda, Brezine, Brezje, Brlenić, Bukovčak, Cerje Samoborsko, Cerovski Vrh, Cugovec, Cvetković, Cvetković Brdo, Čeglje, Črnkovec, Desinec, Domagović, Domaslovec, Donja Bistra, Donja Kupčina, Donja Zelina, Drežnik Podokički, Dubravica, Dugo Selo II, Farkaševac, Glagovo, Gornja Bistra, Gornja Kupčina, Gornji Hruševac, Gornji Vinkovec, Grabar, Gradići, Gustelnica, Hrastilnica, Hruščica, Hudovo, Ivanić-Grad, Jakovlje, Jastrebarsko, Ježevo, Kabal, Kalinovica, Kalje, Kerestinec, Klinča Sela, Klokočevac, Klokočevac Samoborski, Konščica, Kosnica, Kostanjevac, Kraj, Krašić I, Kravarsko, Križ, Kupinec, Kupljenovo-novo, Kurilovec, Lazina Čička, Lekveno, Leprovica, Lepšić, Lučelnica, Lepšić, Lučelnica, Luka, Lukinić Brdo, Lupoglav, Mahovljic, Marinkovac, Mičevac, Mirkovoplje, Mlaka, Mraclin, Mrzlo Polje Žumberačko, Negovec, Nova Kapela, Nova Marča, Novaki, Novo Brdo, Novo Čiče, Novo Mjesto, Obrezina, Obrež, Okešinec, Okić, Okunščak, Opatinec, Ostrna, Otok Samoborski, Paruževac, Pečno, Petrovina, Pirakovec, Pleso, Podjales, Podvornica, Pojatno, Poljana, Poljanski Lug, Posavski Bregi, Prečec, Preseka, Pribić, Prosinec, Pušća, Radoišće, Rakov Potok, Rakovec, Rakovica, Roženica, Rude, Rugvica, Salnik, Samobor, Samoborec, Slavetić, Sošice, Staro Čiče, Stupnik, Šarampov, Ščitarjevo, Širinec, Šušnjari, Topolje, Trebovec, Tučenik, Valetić, Velika Buna, Velika Gorica, Velika Jamnička, Velika Mlaka, Vinkovec, Volavje, Vrbovec, Vrbovec 1, Vukomerić, Vukovina, Vukšinac, Zabrdje, Zaprešić, Zdenčina, Zetkan, Zvonik, Željezno Žumberačko ja Žumberak ning</p> <p>Blato, Brezovica, Centar, Čehi, Črnomerec, Demerje, Dragonožec, Dubrava, Goranec, Gornje Vrapče, Granešina Nova, Horvati, Jakuševac, Klara, Lučko, Lužan, Markuševac, Mikulići, Odra, Odranski Obrež, Peščenica, Planina, Resnik, Rudeš, Sesevski Kraljevec, Starjak, Stenjevec, Šašinovec, Šestine, Trešnjevka, Trnje, Trpuci, Vrapče, Vugrovec, Vurnovec, Zaprudski Otok ja Žitnjak</p>
--	--	--	--

2. Ungari

Horvaatias ja Sloveenias asuvate leviku tõkestamiseks piiritletud alade puhvertsoonide laiendused Ungari territooriumil

Piiritletud ala (PA) number/ nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1.	Puhvertsoon	Bács-Kiskuni komitaat Baja kreis	Hercegszántó
	Puhvertsoon	Baranya komitaat Mohácsi kreis	Kölked ja Homorúd
2.	Puhvertsoon	Zala komitaat Letenye kreis	Tótszerdahely ja Molnári
3.	Puhvertsoon	Zala komitaat Lenti kreis	Bödeháza, Nemesnép, Lendvajakabfa, Márokföld ja Szentgyörgyvölgy
4.	Puhvertsoon	Zala komitaat Lenti kreis	Lendvadedes

3. Itaalia

Sloveenias asuvate leviku tõkestamiseks piiritletud alade puhvertsoonide laiendused Itaalia territooriumil

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused (osaliselt)
1.	Puhvertsoon	Friuli Venezia Giulia Gorizia provints	Dolegna Del Collio, Gorizia, San Floriano Del Collio ja Savogna D'isonzo
2.	Puhvertsoon	Friuli Venezia Giulia Trieste provints	Duino-Aurisina, Monrupino, Muggia, San Dorligo Della Valle - Dolina, Sgonico ja Trieste
3.	Puhvertsoon	Friuli Venezia Giulia Udine provints	Prepotto

4. Portugal

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1.	Nakkustsoon	Põhja-Portugal	Alijó, Amarante, Amares, Baião, Barcelos, Braga, Cabeceiras de Basto, Castelo de Paiva, Celorico de Basto, Cinfães, Esposende, Fafe, Felgueiras, Guimarães, Lousada, Maia, Marco de Canaveses, Monção, Mondim de Basto, Paços de Ferreira, Paredes, Paredes de Coura, Penafiel, Peso da Régua, Ponte de Lima, Póvoa de Lanhoso, Póvoa de Varzim, Ribeira de Pena, Sabrosa, Santa Marta de Penaguião, Santo Tirso, Trofa, Valença, Valongo, Vieira do Minho, Vila do Conde, Vila Nova de Famalicão, Vila Pouca de Aguiar, Vila Real, Vila Verde ja Vizela; osa järgmiste omavalitsusüksuste territooriumist: Arcos de Valdevez, Ponte da Barca ja Terras de Bouro ning Viana do Castelo
	Puhvertsoon	Põhja-Portugal	Mesão Frio; osa järgmiste omavalitsusüksuste territooriumist: Arcos de Valdevez, Armamar, Arouca, Boticas, Caminha, Chaves, Carrazeda de Ansiães, Gondomar, Lamego, Matosinhos, Melgaço, Montalegre, Murça, Porto, Ponte da Barca, Resende, Santa Maria da Feira, São João da Pesqueira, Tabuaço, Terras de Bouro, Valpaços, Viana do Castelo, Vila Nova de Cerveira ja Vinhais
		Kesk-Portugal	osa Castro Daire omavalitsusüksusest

5. Sloveenia

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omaavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1.	Nakkustsoon	Lääne-Sloveenia	Ankaran, Koper, Izola ja Piran ning Sežana, Komen (välja arvatud katastrijärgne Brestovica omaavalitsusüksus (ID 2408)) ja Renče-Vogrsko
	Puhvertsoon	Lääne-Sloveenia	Brda, Nova Gorica, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba, Ajdovščina, Vipava, Divača ja Hrpelje-Kozina ning katastrijärgne Brestovica omaavalitsusüksus (ID 2408) Komeni omaavalitsusüksuses
2.	Nakkustsoon	Kagu-Sloveenia	Dolenjske Toplice, Straža, Mirna peč ja Novo mesto (välja arvatud katastrijärgsed Črešnjice omaavalitsusüksus (ID 1458) ja Herinja vasi omaavalitsusüksus (ID 1459))
	Puhvertsoon	Kagu-Sloveenia	Žužemberk, Trebnje, Mirna, Šentrupert, Sevnica, Krško, Brežice, Mokronog-Trebelno, Šmarješke Toplice, Škocjan, Šentjernej, Kostanjevica na Krki, Semič, Črnomelj ja Metlika ning järgmised katastrijärgsed omaavalitsusüksused Novo mesto omaavalitsusüksuses: Črešnjice (ID 1458) ja Herinja vas (ID 1459)
3.	Nakkustsoon	Kirde-Sloveenia	Dobrovnik ja Lendava; Trnovska vas, Destrnik, Sveti Jurij ob Ščavnici ja Sveti Tomaž; järgmised katastrijärgsed omaavalitsusüksused Ljutomeri omaavalitsusüksuses: Desnjak (ID 262), Bučkovci (ID 252), Drakovci (ID 253), Moravci (ID 254), Godemarci (ID 255), Presika (ID 271), Nunska Graba (ID 270), Rinčetova Graba (ID 269), Kamenščak (ID 260), Stara cesta (ID 261), Mekotnjak (ID 263), Radomerje (ID 264), Gresovščak (ID 265), Plešivica (ID 266), Ilovci (267), Slamnjak (ID 268) ja vastav osa Globoka omaavalitsusüksusest (ID 274); Razkrižje omaavalitsusüksusesse kuuluv osa katastrijärgsest Globoka omaavalitsusüksusest ning järgmised katastrijärgsed omaavalitsusüksused Ormoži omaavalitsusüksuses: Vičanci (ID 322), Senešci (ID 323), Sodinci (ID 324), Velika Nedelja (ID 331), Šardinje (ID 321), Hum (ID 314), Lahonci (ID 290), Žvab (ID 291), Runeč (ID 292), Stanovno (ID 293), Ivanjkovci (ID 294), Žerovinci (ID 295), Cerovec Stanka Vraza (ID 296), Veličane (ID 297), Mali Brebrovnik (ID 299), Veliki Brebrovnik (ID 300), Vinski vrh (ID 301), Miklavž (ID 302), Hermanci (ID 303), Gomila (ID 304), Kog (ID 305), Vuzmetinci (ID 306), Kajžar (ID 307), Zasavci (ID 308), Lačaves (ID 309), Jastrebc (ID 310), Vitan (ID 312), Pavlovski vrh (ID 315), Pavlovci (ID 317), Hardek (ID 318), Ormož (332) ja Ključarovci pri Ormožu (ID 287)
	Puhvertsoon	Kirde-Sloveenia	Cankova, Rogašovci, Kuzma, Grad, Gornji Petrovci, Šalovci, Puconci, Moravske Toplice, Hodoš, Kobilje, Tišina, Murska Sobota, Beltinci, Turnišče, Odranci, Velika Polana ja Črenšovci; Razkrižje, välja arvatud vastav osa katastrijärgsest Globoka omaavalitsusüksusest;

			<p>Ljutomer, välja arvatud järgmised katastrijärgsed omavalitsusüksused: Desnjak (ID 262), Bučkovci (ID 252), Drakovci (ID 253), Moravci (ID 254), Godemarci (ID 255), Presika (ID 271), Nunska Graba (ID 270), Rinčetova Graba (ID 269), vastav osa Globoka omavalitsusüksusest (ID 274), Kamenščak (ID 260), Stara cesta (ID 261), Mekotnjak (ID 263), Radomerje (ID 264), Gresovščak (ID 265), Plešivica (ID 266), Ilovci (267) ja Slamnjak (ID 268);</p> <p>Ormož, välja arvatud järgmised katastrijärgsed omavalitsusüksused: Vičanci (ID 322), Senešci (ID 323), Sodinci (ID 324), Velika Nedelja (ID 331), Šardinje (ID 321), Hum (ID 314), Lahonci (ID 290), Žvab (ID 291), Runeč (ID 292), Stanovno (ID 293), Ivanjkovci (ID 294), Žerovinci (ID 295), Cerovec Stanka Vraza (ID 296), Veličane (ID 297), Mali Brebrovnik (ID 299), Veliki Brebrovnik (ID 300), Vinski vrh (ID 301), Miklavž (ID 302), Hermanci (ID 303), Gomila (ID 304), Kog (ID 305), Vuzmetinci (ID 306), Kajžar (ID 307), Zasavci (ID 308), Lačaves (ID 309), Jastrebc (ID 310), Vitan (ID 312), Pavlovski vrh (ID 315), Pavlovci (ID 317), Hardek (ID 318), Ormož (332) ja Ključarovci pri Ormožu (ID 287) ning</p> <p>Središče ob Dravi, Maribor, Duplek, Lenart, Cerkvjenjak Kungota, Pesnica, Šentilj, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveta Ana, Apače, Benedikt, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Gornja Radgona, Radenci, Križevci, Veržej, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Juršinci, Ptuj, Dornava, Gorišnica, Miklavž na Dravskem polju, Starše, Kidričevo, Hajdina, Markovci, Hoče-Slivnica, Rače-Fram, Zreče, Oplotnica, Slovenska Bistrica, Majšperk, Žetale, Podlehnik, Videm, Cirkulane, Zavrč, Vojnik, Slovenske Konjice, Poljčane, Makole, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Kozje ja Bistrica ob Sotli</p>
--	--	--	--

6. Hispaania

Portugalis asuvate leviku tõkestamiseks piiritletud alade puhvertsoonide laiendused Hispaania territooriumil

Piiritletud ala (PA) number/nimi	PA tsoon	Piirkond	Omavalitsusüksused või muud piiritletud haldus- või geograafilised üksused
1.	Puhvertsoon	Galicia Pontevedra provints	<p>A cañiza:</p> <p>osa Valeixe (Santa Cristina) omavalitsusüksusest</p> <p>Arbo:</p> <p>Barcela (San Xoáni) ja Cequeliñose (San Migueli) omavalitsusüksused ning osa Arbo (Santa María), Cabeirase (San Sebastián), Mourentáni (San Cristovo) ja Sela (Santa María) omavalitsusüksustest</p> <p>Crecente:</p> <p>Albeosi (San Xoáni), Quintela (San Caetano) ja Ribeira (Santa Mariña) omavalitsusüksused;</p> <p>osa Crecente (San Pedro), O Freixo (San Roque), Sendelle (Santa Cruze) ja Vilari (San Xorxe) omavalitsusüksustest</p>

			<p>Tomiño:</p> <p>Amoríni (San Xoáni) ja Curráse (San Martiño) omavalitsusüksused;</p> <p>osa Piñeiro (San Salvadori), Sobrada (San Salvadori) ja Taborda (San Migueli) omavalitsusüksustest</p> <p>Tui:</p> <p>Baldránsi (Santiago), Caldelas de Tui (San Martiño), Paramose (San Xoáni) ja Tui (O Sagrario) omavalitsusüksused;</p> <p>osa Arease (Santa Mariña), Guillarei (San Mamede), Pazos de Reisi (O Sagrario), Pexegueiro (San Migueli), Randufe (Santa María da Guía) ja Rebordánsi (San Bartolomeu) omavalitsusüksustest</p> <p>As Neves:</p> <p>As Nevesi (Santa María), Liñaresi (Santa María), Setadose (Santa Euxenia) ja Vide (Santa María) omavalitsusüksused;</p> <p>osa Rubióse (San Xoáni), San Cibrán de Ribarteme (San Cibráni), Santiago de Ribarteme (Santiago) ja Tortoreose (Santiago) omavalitsusüksustest</p> <p>Salvaterra do Miño:</p> <p>Arantei (San Pedro), Oleirose (Santa María) ja Porto (San Paulo) omavalitsusüksused;</p> <p>osa Alxéni (San Paio), Cabreira (San Migueli), Fiolledo (San Paio), Mederi (Santo Adriáni), Pesqueirase (Santa Mariña) ja Salvaterra (San Lourenzo) omavalitsusüksustest</p> <p>Salceda de Caselas:</p> <p>osa Entenza (Santos Xusto e Pastori) ja Soutelo (San Vicente) omavalitsusüksustest</p>
	Galicia Orense provints		<p>Padrenda:</p> <p>osa Crespose (San Xoáni), Desterizi (San Migueli), O Condado (Santa María) ja Padrenda (San Cibráni) omavalitsusüksustest</p>

4. veerg: märkida lähenemisviis: leviku tõkestamine (T). Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.
5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakkustsoon (NT) ja puhvertsoon (PT) eraldi ridadel. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel NT alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).
6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:
1. vabaõhuala (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuai/viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets;
 2. vabaõhuala (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms);
 3. füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.3. avalikus kasutuses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
7. veerg: märkida, millised on taimekahjustaja(te) bioloogia, peremeestaimede esinemise, ökoloogilis-kliimaatiliste tingimuste ja riskikohtade alusel kindlaks tehtud riskipiirkonnad.
8. veerg: märkida, milliseid 7. veerus märgitud riskipiirkondi uuring hõlmab.
9. veerg: märkida taimed, viljad, seemned, pinnas, pakkematerjal, puit, masinad, sõidukid, vesi või muu, täpsustades, millega on tegemist.
10. veerg: loetleda uuringusse kaasatud taimeliigid/-perekonnad, märkides igale reale ühe taimeliigi/-perekonna.
11. veerg: märkida kuud, mil uuring läbi viidi.
12. veerg: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole asjakohane.
13. ja 14. veerg: kui see on asjakohane, märkida tulemused, esitades olemasoleva teabe vastavates veergudes. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).
15. veerg: märkida uuringu toimumise aastal PTs tuvastatud haiguspuhanguid käsitlevate teadete andmed. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 16. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.

4. veerg: märkida lähenemisviis: leviku tõkestamine (T). Lisada vajalik arv ridu olenevalt PAde arvust iga taimekahjustaja puhul ja nendel aladel kohaldatavatest lähenemisviisidest.
5. veerg: märkida PA tsoon, kus uuring läbi viidi, lisades vajaliku arvu ridu: nakkustsoon (NT) ja puhvertsoon (PT) eraldi ridadel. Kui see on asjakohane, märkida eri ridadel NT alad, kus uuring läbi viidi (nt PTga külgnevad viimased 20 km, puukoolide ümbrus vms).
6. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest:
1. vabaõhuala (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuai/viinamarjaistandus; 1.3. puukool; 1.4. mets;
 2. vabaõhuala (muu): 2.1. eraaed; 2.2. avalik koht; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- või kuivendusvõrk vms);
 3. füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.3. avalikus kasutuses olev muu ruum kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse olukorra kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
7. veerg: märkida kuud, mil uuringud läbi viidi.
8. veerg: märkida valitud sihtpopulatsioon, esitades vastavalt peremeesliikide/-perekondade loetelu ja hõlmatud ala suuruse. Sihtpopulatsioon on määratletud kui kontrolliüksuste kogum. Selle suurus esitatakse põllumajandusmaa puhul tavaliselt hektarites, kuid ühikuks võib olla ka partii, põld, kasvuhoone vms. Põhjendada tehtud valikut aluseelduste kirjelduses. Märkida uuritud kontrolliüksused. Kontrolliüksusena käsitatakse taimi, taimeosi, kaupu, materjale ja taimekahjustajate siirutajaid, mida on uuritud taimekahjustajate identifitseerimiseks ja tuvastamiseks.
9. veerg: märkida uuritud epidemioloogilised üksused, esitades nende kirjelduse ja mõõtühiku. Epidemioloogilise üksusena käsitatakse homogeenet ala, mida taimekahjustaja esinemise korral iseloomustab taimekahjustaja, peremeestaimede ning abiootiliste ja biootiliste tegurite ja tingimuste koostoime tulemusena ühesugune epidemioloogiline seisund. Epidemioloogiline üksus on sihtpopulatsiooni alajaotus, mis on epidemioloogiliselt homogeenne ja hõlmab vähemalt ühte peremeestaimet. Mõnel juhul võib epidemioloogiline üksus olla kogu piirkonna/ala/riigi peremeestaimede populatsioon. See võib olla ühisele statistiliste territoriaalüksuste liigitusele (NUTS) vastav piirkond, linnaala, mets, roosiaed või talu või olla esitatud hektarites. Epidemioloogiliste üksuste valikut tuleb põhjendada aluseelduste kirjelduses.
10. veerg: märkida uuringu käigus kasutatud meetodid ja lisada iga üksikjuhtumi puhul läbi viidud tegevuste arv sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest iga taimekahjustaja puhul. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole kättesaadav.
11. veerg: märkida proovivõtu hinnanguline tõhusus. Proovivõtu tõhusus on nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosus. Siirutajate puhul on see positiivse siirutaja püüdmise meetodi tõhusus, kui selline siirutaja uuringualal esineb. Pinnase puhul on see taimekahjustajat sisaldava pinnaseproovi valimise tõhusus, kui taimekahjustaja uuringualal esineb.
12. veerg: meetodi tundlikkus on tõenäosus, et meetodiga tuvastatakse õigesti taimekahjustaja olemasolu. Meetodi tundlikkus on määratletud kui tõenäosus, et tõese positiivse peremeesorganismi analüüsi tulemus on positiivne. See on proovivõtu tõhususe (st nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosuse) ja diagnostilise tundlikkuse (tuvastamiseks kasutatava visuaalse kontrolli ja/või laborianalüüsi alusel iseloomustatava näitaja) korrutis.
13. veerg: esitada riskitegurid eri ridadel, kasutades nii palju ridu kui vaja. Iga riskiteguri puhul märkida riskitase ning vastav suhteline risk ja osakaal peremeestaimede populatsioonis.
- Veerg B: märkida iga taimekahjustaja puhul uuringu üksikasjad sõltuvalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole asjakohane. Nendes veergudes esitatav teave on seotud 10. veerus („Tuvastamismeetodid“) sisalduva teabega.
18. veerg: märkida püüniste kasutuskohtade arv, kui see erineb püüniste arvust (17. veerg) (nt sama püünist kasutatakse eri asukohtades).
21. veerg: märkida positiivsete, negatiivsete ja määratlemata tulemusega proovide arv. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).

22. veerg: märkida uuringu toimumise aastal esitatud haiguspuhanguteadete andmed. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 25. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.
23. veerg: uuringu tundlikkus vastavalt rahvusvahelises fütosanitaarmede standardis (ISPM) nr 31 esitatud määratlusele. See taimekahjustaja puudumist iseloomustav saavutatud usaldusnivoo väärtus arvutatakse tehtud kontrollide (ja/või proovide) järgi lähtuvalt meetodi tundlikkusest ja kontroll-levimusest.
24. veerg: märkida kontroll-levimus lähtuvalt uuringueelsest hinnangust taimekahjustaja tõenäolise tegeliku levimuse kohta uuritava alal. Kontroll-levimus seatakse uuringu eesmärgiks ja see vastab kompromissile, mille riskijuhid teevad taimekahjustaja esinemise riski ja uuringu jaoks kättesaadavate vahendite vahel. Tavaliselt võetakse selle väärtuseks tuvastamisuuringu puhul 1 %.
-

DIREKTIIVID

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2022/1631,

12. mai 2022,

millega muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis hõlmab plii kasutamist vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning nende elektriühendustes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2011/65/EL kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisa loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata teatavate erandiga hõlmatud kasutusviiside suhtes, mis on iseloomulikud meditsiiniseadmetele ning seire- ja kontrolliseadmetele ning mis on loetletud kõnealuse direktiivi IV lisa.
- (2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisa.
- (3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu.
- (4) Komisjon sai 25. märtsil 2019 direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 3 kohase taotluse kanda kõnealuse direktiivi IV lisa loetellu erand plii kasutamiseks vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist ülijuhtivates kaablites ja traatides ning plii kasutamiseks nendega seotud elektriühendustes muude elektri- ja elektroonikaseadmetega (edaspidi „taotletud erand“). Pliiga legeritud vismutstrontsium kaltsiumvaskoksiidi (edaspidi „BSCCO“) saab kasutada ülijuhtivate magnetahelate tekitamiseks meditsiiniseadmete ning seire- ja kontrolliseadmete jaoks.
- (5) Taotletud erandi hindamine hõlmas konsultatsioone sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7. Nende konsultatsioonide käigus laekunud märkused tehti spetsiaalsel veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.
- (6) Ülijuhtivate kaablite ja traatide ühendamiseks muude elektri- ja elektroonikakomponentidega kasutatakse pliid sisaldavaid joodiseid. Praegu puudub turul pliiivaba alternatiiv, mis tagaks piisava usaldusväarsuse kasutusviiside puhul, kus on vaja selliseid omadusi nagu plastsus ja väike elektritakistus madalal temperatuuril.
- (7) Taotletud erandi hindamisel, mis hõlmas tehnilist ja teaduslikku uuringut, ⁽²⁾ jõuti järeldusele, et plii lisamine BSCCO-le annab tehnilisi ja funktsionaalseid eeliseid, mida ei ole võimalik saavutada plii kasutamisetä. Need tehnilised ja funktsionaalsed eelised seisnevad järgmises: suurema lahutusvõimega kujutised meditsiinilises diagnoosimises või teadusuuringutes ja innovatsioonis ning asjakohaste seadmete stabiilsem töö. Plii lisamine BSCCO-le võimaldab toota tõhusamaid ja usaldusväärsemaid seadmeid, mis toovad kasu tervishoiule ja innovatsioonile.

⁽¹⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

⁽²⁾ Study to assess seven exemption requests relating to Annex III and IV to Directive 2011/65/EU („Uuring seitsme eranditaotluse hindamiseks seoses direktiivi 2011/65/EL III ja IV lisaga“).

- (8) Praegu ei ole ülijuhtivas materjalis ja sellega seotud joodistes võimalik pliid asendada või muul viisil kõrvaldada selliselt, et oleks tagatud samasugune tehniline toimivus; samuti ei ole oodata, et selline asendamine või kõrvaldamine oleks võimalik lähitulevikus. Taotletud erand on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006⁽³⁾ ning selle tegemisega ei nõrgendata nimetatud määruse kohast keskkonna- ja tervisekaitset.
- (9) Seetõttu on asjakohane teha taotletud erand.
- (10) Pliiga legeeritud BSCCO materjali tehnilised eelised võivad edendada meditsiiniagnostika ja teadusuuringute täiustamist ja innovatsiooni. Erandi kestus ei avalda tõenäoliselt ebasoodsat mõju innovatsioonile. Seepärast on asjakohane teha erand maksimaalse kehtivusajaga kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga.
- (11) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 28. veebruariks 2023. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. märtsist 2023.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. mai 2022

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

LISA

Direktiivi 2011/65/EL IV lisasse lisatakse järgmine kanne:

„48.	Plii vismut-strontsium-kaltsium-vaskoksiidist (BSCCO) ülijuhivates kaablites ja traatides ning plii nende kaablite ja traatide elektriühendustes Kehtivusaeg lõpeb 30. juunil 2027.“
------	---

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2022/1632,**12. mai 2022,****millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist teatavates magnetresonantstomograafia seadmetes****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2011/65/EL kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisa loetletud ohtlike aineid. Seda piirangut ei kohaldata teatavate erandiga hõlmatud kasutusviiside suhtes, mis on iseloomulikud meditsiiniseadmetele ning seire- ja kontrolliseadmetele ning mis on loetletud kõnealuse direktiivi IV lisas.
- (2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisas.
- (3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu.
- (4) Komisjon tegi delegeeritud direktiiviga 2014/7/EL ⁽²⁾ erandi plii kasutamiseks joodistes, elektriliste ja elektrooniliste komponentide ning trükkplaatide otsakatetes, elektrijuhtmete ühendustes, varjes ja varjestatud ühenduspesades, mida kasutatakse teatavates meditsiinilistes magnetresonantstomograafia (edaspidi „MRT“) seadmetes (edaspidi „erand“), lisades need kasutusviisid direktiivi 2011/65/EL IV lissasse. Kõnealuse erandi kehtivusaeg pidi lõppema 30. juunil 2020.
- (5) Komisjon sai 12. detsembril 2018, st direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 sätestatud tähtaja jooksul, taotluse erandi uuendamiseks (edaspidi „uuendamistaotlus“). Selle sätte kohaselt kehtib erand seni, kuni uuendamistaotluse kohta on tehtud otsus.
- (6) Uuendamistaotluse hindamine hõlmas konsultatsioone sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7. Nende konsultatsioonide käigus laekunud märkused tehti spetsiaalsel veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.
- (7) Uuendamistaotluse hindamisel, mis hõlmas tehnilist ja teaduslikku uuringut, ⁽³⁾ jõuti järeldusele, et vana konstruktsiooniga MRT-seadmed sõltuvad pliid sisaldavatest MRT-komponentidest ning et nende ühilduvus uute pliiabade MRT-komponentidega on väga piiratud. Hindamisel jõuti ka järeldusele, et integreerimata MRT-poolide pliiavad mudelid on juba kättesaadavad. Kuid integreeritud poolidega MRT-seadmete puhul on pliiabade lahenduste väljatöötamiseks vajaliku tehnilise arengu ja heakskiitmismenetluse jaoks vaja lisaaga.

⁽¹⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud direktiiv 2014/7/EL, 18. oktoober 2013, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL IV lisa seoses erandiga, mis käsitleb plii kasutamist joodistes, elektriliste või elektrooniliste komponentide ja trükkplaatide otsakatetes, elektrijuhtmete ühendustes, varjes ja varjestatud ühenduspesades, mida kasutatakse a) meditsiiniliste magnetresonantstomograafiade magneti isotsentrist 1 m raadiuses asuvas magnetväljas, sealhulgas kõnealuses valdkonnas kasutatavates patsientide jälgimise seadmetes, ning b) tsüklotronimagnetite ning osakeste ravi valdkonnas osakeste voo ülekandeks ja suunamiseks kasutatavate magnetite välispinnast kuni 1 m kaugusel asuvas magnetväljas (ELT L 4, 9.1.2014, lk 57).

⁽³⁾ Study to assess seven exemption requests relating to Annex III and IV to Directive 2011/65/EU („Uuring seitsme eranditaotluse hindamiseks seoses direktiivi 2011/65/EL III ja IV lisaga (18. pakett)“).

- (8) Plii kasutamine uue konstruktsiooniga integreerimata MRT-poolides ning tulevastes integreeritud poolidega pliivabades MRT-seadmetes tuleks konkreetsete kuupäevadega erandi kohaldamisalast välja jätta.
- (9) Erandi uuendamata jätmisel võivad MRT-seadmed enneaegselt kasutuks muutuda, kuna nende jaoks pole saada ühilduvaid komponente ega pole võimalik neid ümber konstrueerida. See võib kaasa tuua MRT-seadmete tarnelünga, mis võib omakorda halvendada patsientidele pakutavat arstiabi.
- (10) Asendamisest tulenev kahjulik üldmõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele on tõenäoliselt suurem kui sellest tulenev üldine keskkonna-, tervise- ja tarbijaohutusealane kasu. Kõnealune erand on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006 (*) ning selle tegemisega ei nõrgendata seega nimetatud määruse kohast keskkonna- ja tervisekaitset.
- (11) Seetõttu on asjakohane erandit uuendada.
- (12) Selleks et tagada tervishoiuteenuste jaoks ühilduvad MRT-seadised ja anda aega pliivabade alternatiivide väljatöötamiseks, on asjakohane uuendada kõnealust erandit muudetud kohaldamisalaga maksimaalseks seitsmeks aastaks kuni 30. juunini 2027 kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga. Pidades silmas töökindla asendusaine leidmiseks jätkuvalt tehtavate pingutuste tulemusi, ei avalda kõnealuse erandi kestus tõenäoliselt innovatsioonile ebasoodsat mõju.
- (13) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 28. veebruariks 2023. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. märtsist 2023.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. mai 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Direktiivi 2011/65/EL IV lisa 27. kandesse lisatakse punktid c ja d:

	<p>„c) integreerimata magnetresonantstomograafia poolides, mille kohta antakse esimest korda välja käesoleva mudeli vastavusdeklaratsioon enne 23. septembrit 2022, või</p> <p>d) magnetresonantstomograafia seadmetes, millel on integreeritud poolid, mida kasutatakse meditsiiniliste magnetresonantstomograafide magneti isotsentrist 1 m raadiuses asuvas magnetväljas, ning mille kohta antakse esimest korda välja vastavusdeklaratsioon enne 30. juunit 2024.</p> <p>Kehtivusaeg lõpeb 30. juunil 2027.“</p>
--	--

OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/1633,

20. september 2022,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaariale määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Bulgaaria 7. augusti 2020. aasta taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1343 ⁽²⁾ Bulgaariale finantsabi laenuna, mille maksimaalne summa on 511 000 000 eurot ja maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat ning mis on kättesaadav 18 kuu jooksul, et täiendada Bulgaaria riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.
- (2) Bulgaaria pidi laenu kasutatama selleks, et rahastada lühendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, nagu on osutatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artiklis 3.
- (3) Oluline osa Bulgaaria tööjõust on jätkuvalt COVID-19 puhangu tõttu halvatud. See on kaasa toonud Bulgaaria avaliku sektori kulutuste korduva järsu ja olulise suurenemise seoses meetmega, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artikli 3 punktis b.
- (4) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Bulgaaria on võtnud 2020., 2021. ja 2022. aastal, et ohjeldada kõnealust puhangut ning leevendada selle sotsiaal-majanduslikke ja tervisega seotud tagajärgi, avaldasid ja avaldavad endiselt ränka mõju riigi rahandusele. 2020. aastal oli Bulgaaria valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg vastavalt 4,0 % ja 24,7 % sisemajanduse koguproduktist (SKP), mis suurenesid 2021. aasta lõpuks vastavalt 4,1 % ja 25,1 %ni. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Bulgaaria valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2022. aasta lõpuks eeldatavasti olnud vastavalt 3,7 % ja 25,3 % SKPst. Bulgaaria reaalne SKP suureneb prognooside kohaselt 2022. aastal 2,1 %.
- (5) 23. juunil 2022 taotles Bulgaaria liidult lisafinantsabi 460 170 000 eurot, et jätkata 2020., 2021. ja 2022. aastal võetud riiklikke meetmete täiendamist, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Eelkõige pikendas Bulgaaria veelgihendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, millele on osutatud põhjenduses 6, ja muutis neid.

⁽¹⁾ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 25. septembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1343, millega antakse Bulgaaria Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 314, 29.9.2020, lk 10).

- (6) Pikendatud palgatoetust antakse ettevõtjatele, kelle tulud on COVID-19 puhangu tõttu vähenenud vähemalt 30 %, kuna nende tegevus oli piiratud ajavahemikul 13. märtsist 2020 kuni 31. detsembrini 2020. Töötajate töösuhe peab säilima meetmes osalemise ajal ja sama kaua pärast seda. Abikõlblikud ettevõtjad saavad igakuist palgatoetust 50–60 % abikõlbliku töötaja igakuisest brutopalgast (sh tööandja sotsiaalkindlustusmaksed) sõltuvalt tulu vähenemise suurusest. Nimetatud meetmega pikendatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1343 artikli 3 punktis b kirjeldatud meetet, nagu on sätestatud ministrite nõukogu 3. juuli 2020. aasta dekreediga nr 151, mida on muudetud 12. oktoobri 2020. aasta dekreediga nr 278, 30. detsembri 2020. aasta dekreediga nr 416, 18. märtsi 2021. aasta dekreediga nr 93, 1. juuli 2021. aasta dekreediga nr 213, 7. oktoobri 2021. aasta dekreediga nr 322, 30. detsembri 2021. aasta dekreediga nr 482 ja 31. märtsi 2022. aasta dekreediga nr 40 ⁽³⁾.
- (7) Bulgaaria vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Bulgaaria on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 1 015 050 000 euro võrra. Tegu on järsu ja olulise suurenemisega, sest see on seotud pikendatud või muudetud olemasolevate riiklike meetmetega, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kava ja samalaadsete meetmetega, millega on hõlmatud oluline osa Bulgaaria ettevõtjatest ja töajõust. Bulgaaria kavatses suurenenud kulusid rahastada 43 880 000 euro ulatuses oma vahenditest.
- (8) Komisjon on vastavalt määruse (EL) 2020/672 artiklile 6 konsulteerinud Bulgaariaga ja veendunud, et avaliku sektori kulutused on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, millele 23. juuni 2022. aasta taotluses osutati.
- (9) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Bulgaarial tegeleda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks tegema otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.
- (10) Kuna rakendusotsuses (EL) 2020/1343 osutatud abiperiood on lõppenud, on täiendava finantsabi jaoks vaja uut abiperioodi. Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1343 antava finantsabi andmise perioodi tuleks pikendada 21 kuu võrra ning sellest tulenevalt peaks koguabiperiood olema 39 kuud alates esimesest päevast pärast rakendusotsuse (EL) 2020/1343 jõustumist.
- (11) Bulgaaria ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.
- (12) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamise, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (13) Bulgaaria peaks komisjoni korrapäraselt teavitama avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Bulgaaria neid kulutusi teinud.
- (14) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on võetud arvesse Bulgaaria olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsesid esitada, kohaldades sealjuures ka võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

⁽³⁾ Avaldatud 7. juuli 2020. aasta Bulgaaria ametlikus väljaandes nr 60, mida on muudetud ja täiendatud 16. oktoobri 2020. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 89, täiendatud 29. detsembri 2020. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 110, muudetud 8. jaanuari 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 2, muudetud 23. märtsi 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 24, muudetud ja täiendatud 6. juuli 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 56, mida on muudetud ja täiendatud 12. oktoobri 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 85, täiendatud 19. novembri 2021. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega 97, muudetud 4. jaanuari 2022. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 1 ja muudetud 5. aprilli 2022. aasta Bulgaaria ametliku väljaandega nr 27.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/1343 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Bulgaariale laenu kuni 971 170 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.

2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 39 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse tehakse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele, või kui see on asjakohane, siis laenulepingu *addendum*’i või sellise muudetud laenulepingu jõustumisel, mille on sõlminud Bulgaaria ja komisjon ja millega asendatakse algne laenuleping.“

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 3

Bulgaaria võib rahastada järgmisi meetmeid:

a) ministrite nõukogu 30. märtsi 2020. aasta dekreedis nr 55 sätestatud palgatoetused ettevõtjatele;

b) ministrite nõukogu 3. juuli 2020. aasta dekreedis nr 151, mida on muudetud 12. oktoobri 2020. aasta dekreediga nr 278, 30. detsembri 2020. aasta dekreediga nr 416, 18. märtsi 2021. aasta dekreediga nr 93, 1. juuli 2021. aasta dekreediga nr 213, 7. oktoobri 2021. aasta dekreediga nr 322, 30. detsembri 2021. aasta dekreediga nr 482 ja 31. märtsi 2022. aasta dekreediga nr 40, sätestatud palgatoetused ettevõtjatele.“

3) Artikkel 4 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 4

1. Bulgaaria teavitab komisjoni avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest 30. märtsiks 2021 ja seejärel iga kuue kuu järel, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

2. Kui artiklis 3 osutatud meetmed põhinevad avaliku sektori kavandatud kulutustel ja nende suhtes on kohaldatud rakendusotsust, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1343, teavitab Bulgaaria komisjoni avaliku sektori kavandatud kulutuste tegemisest kuue kuu jooksul pärast kõnealuse rakendusotsuse muutmisotsuse vastuvõtmise kuupäeva ja seejärel iga kuue kuu tagant, kuni avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaaria Vabariigile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavastegemise päeval.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 20. september 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2022/1634,

16. september 2022,

toimetuse sõltumatuse ja omandisuhete läbipaistvuse kaitse sisemeetmete kohta meediasektoris

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Sõltumatul meedial on siseturul ainulaadne roll. Tegemist on kiiresti muutuva ja majanduslikult tähtsa sektoriga, mis annab samas kodanikele ja ettevõtjatele juurdepääsu eri seisukohtadele ja usaldusväärsetele teabeallikatele, toimides seeläbi ühiskonna valvekoerana.
- (2) Meediateenustel on demokraatlikus ühiskonnas tähtis roll, sest nad annavad teavet ning see on avalik hüve. Selle keskse ühiskondliku rolli täitmiseks ja turul edu saavutamiseks peab meediateenuse osutajatel olema võimalik pakkuda vabalt ja sõltumatult oma teenuseid avatud ja läbipaistval turul, mis võimaldab meediaosaliste ja vaadete paljusust.
- (3) Meediateenuse osutajad on kaitstud nii siseturgu reguleerivate liidu eeskirjadega kui ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 11 alusel, kuna need on vajalikud väljendus- ja teabevabaduse õiguse kasutamiseks. Harta artiklis 11 on ühtlasi sätestatud massiteabevahendite vabaduse ja mitmekesisuse austamine ning see, et sõnavabadus kätkeb arvamusevabadust ning vabadust saada ja levitada teavet ja ideid avaliku võimu sekkumiseta ning riigipiiridest sõltumata. Lisaks mõjutab meediateenuste siseturu nõuetekohane toimimine otseselt õigusriigi põhimõtet ja demokraatiat, mis on Euroopa Liidu lepingu artikli 2 kohaselt liidu põhiväärtused.
- (4) Reklaamitulude vähenemine viimase kümne aasta jooksul, mis on tingitud eelkõige infosisu internetis levitamise kasvust ja tarbimisharjumuste muutumisest, on vähendanud traditsioonilise meedia rahalisi vahendeid, mõjutanud selle kestlikkust ning seeläbi pakutava sisu kvaliteeti ja mitmekesisust. See suundumus näitab, et turg ei suuda pakkuda kestlikku tulu sõltumatutele uudistele ja kvaliteetajakirjandusele, mis on avalikud hüved, ega tõkestada desinformatsiooni levimist.
- (5) Nagu on kirjeldatud Euroopa demokraatia tegevuskavas, ⁽¹⁾ on komisjon esitanud mitmeid algatusi meediavabaduse ja -pluralismi toetamiseks. Komisjon võttis vastu soovituselajakirjanike ja teiste meediatöötajate kaitse, turvalisuse ja võimestamise tagamise kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾. Samuti on komisjon teinud ettepaneku võtta vastu direktiiv ⁽³⁾ ja soovitus, ⁽⁴⁾ milles käsitletakse avalikus elus osalevate inimeste kaitsmist ilmselgelt põhjendamatute või

⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa demokraatia tegevuskava“, COM(2020) 790 final.

⁽²⁾ Komisjoni 16. septembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/1534 ajakirjanike ja teiste meediatöötajate kaitse, turvalisuse ja võimestamise tagamise kohta Euroopa Liidus (ELT L 331, 20.9.2021, lk 8).

⁽³⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse avalikus elus osalevate inimeste kaitsmist ilmselgelt põhjendamatute või kuritarvituslike hagide eest (üldsuse osalemise vastased strateegilised hagid), COM(2022) 177 final.

⁽⁴⁾ Komisjoni 27. aprilli 2022. aasta soovitus (EL) 2022/758, milles käsitletakse avalikus elus osalevate ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate kaitsmist ilmselgelt põhjendamatute või kuritarvituslike hagide eest (üldsuse osalemise vastased strateegilised hagid) (ELT L 138, 17.5.2022, lk 30).

kuritarvituslike hagide eest (üldsuse osalemise vastased strateegilised hagid). Lisaks on komisjon meedia ja audiovisuaalsektori tegevuskava ⁽⁵⁾ raames rakendanud mitut meetet meedia- ja audiovisuaalsektori taastumise ja ümberkujundamise toetuseks. Komisjon jälgib tähelepanelikult ka meediasektorit käsitlevate oluliste õigusaktide, eelkõige audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi ⁽⁶⁾ ja autoriõiguse direktiivi ⁽⁷⁾ ülevõtmist ja rakendamist.

- (6) Komisjon on esitanud seadusandliku ettepaneku määruse kohta, millega luuakse siseturul meediateenuste ühine raamistik (Euroopa meediavabaduse õigusakt). Selle ettepanekuga nähakse liidu õiguses ette rida meetmeid, et kaitsta meedia mitmekesisust ja toimetuste sõltumatust siseturul. Käesolev soovitus on lisatud kavandatavale määrusele kui kohene vahend, millega edendada toimetuste sõltumatust ja meediaomandi läbipaistvust.
- (7) Samal ajal on komisjon lisaks õigusaktide esitamisele ja kooskõlas Euroopa demokraatia tegevuskavaga aktiivselt toetanud meediasektori eneseregulatsiooni algatusi. Käesolev soovitus on osa nendest jõupingutustest.
- (8) Meediatööstusel on pikaajaline eneseregulatsiooni kogemus ja selles valdkonnas on tehtud mitmeid algatusi. Tuginedes nendele algatustele ning võttes arvesse liikmesriikide õigustraditsioonide ja lähenemisviiside mitmekesisust, on võimalik kindlaks teha vabatahtlikud meetmed, mida meediateenuse osutajad võiksid võtta, et suurendada vastupanuvõimet ning tulla paremini toime poliitilise ja majandusliku survega. Sektor võiks selliseid vabatahtlikke meetmeid arutada, jättes meediateenuse osutajatele võimaluse vabalt valida, millised meetmed vastavad nende individuaalsetele vajadustele ja ärimudelitele, võttes eelkõige arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ⁽⁸⁾ artiklis 3 määratletud mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate erivajadusi.
- (9) Kodanikel peab olema võimalik saadud teavet usaldada, see on nende demokraatlik õigus. Neil peab olema juurdepääs eri seisukohtadele ja usaldusväärsetele teabeallikatele, et kujundada oma seisukohti ja aidata kaasa demokraatlikele protsessidele. Juurdepääs usaldusväärsele teabele on samavõrd tähtis ka ettevõtjatele teadlike otsuste tegemiseks.
- (10) Euroopa meediateenuse osutajad tunnevad, et välised jõud, sh eraomanikud ja aktsionärid, sekkuvad üha rohkem üksikutesse toimetusesustesse, piirates nii toimetusevabadust, sõltumatust uudiste edastamisel ja seega usaldusväärse teabe kättesaadavust meediatarbivate seas. 2022. aasta meedia mitmekesisuse seirest ilmneb lubamatu ärilise ja omanike mõju suur risk mitmes liikmesriigis ⁽⁹⁾. Kuna digiajal on parem võimalus pääseda hõlpsalt juurde teiste liikmesriikide meediateenuse osutajate pakutavale teabele, on tähtis edendada häid tavasid ELi tasandil, et liidu kodanikud ja ettevõtjad saaksid sõltumatuid ja mitmekesiseid uudiseid ja päevakajalist infot, kujundamaks oma seisukohti, tegemaks teadlikke valikuid ja tugevdamaks avalikku sfääri siseturul.

⁽⁵⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Euroopa meedia digikümnendil: tegevuskava taastumise ja ümberkujundamise toetamiseks“, COM(2020) 784 final.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta direktiiv 2018/1808/EL, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), et võtta arvesse muutuvat turuolukorda (ELT L 303, 28.11.2018, lk 69).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprill 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevat õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 92).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

⁽⁹⁾ Meedia mitmekesisuse seire (2022) täielik aruanne, lk 67.

- (11) Toimetuse sõltumatus kaitseb toimetajaid ja ajakirjanikke huvide konfliktide eest ning aitab neil vastu seista põhjendamatule sekkumisele ja survele. Nõnda on see erapooletu teabe tootmise ja levitamise eeltingimus ning meediavabaduse keskne tahk. See võimaldab liidu kodanikel ja ettevõtjatel pakkuda ja tarbida sõltumatuid ja mitmekesiseid meediateenuseid. See on eriti asjakohane nende meediateenuse osutajate puhul, kes tegelevad uudiste ja päevakajalise infoga sõltumata formaadist (sh näiteks asjaomased dokumentaalfilmid või -saated). Seepärast on soovitud toimetuse sõltumatust käsitlevate vabatahtlike meetmete kohta suunatud sellistele teenuseosutajatele.
- (12) Sellega seoses on mõned meediateenuse osutajad juba kehtestanud äriühingu üldjuhtimise meetmed, standardid või mehhanismid, nagu toimetuste hartad, eetikakoodeksid või eetikakomiteed, et kaitsta toimetuse sõltumatust. Mõnes uudistekanalisis on ajakirjanikel sõnaõigus peatoimetaja valimisel või isegi meedia omandisuhete muutumisel. Teatavates meediaettevõtetes on ajakirjanikud aktsionärid ning võivad osaleda strateegiliste otsuste tegemises ja majandusliku kasu jagamises. Mõnes liikmesriigis on mõned neist äriühingu tasandi meetmetest teatavat liiki meediateenuse osutajate puhul kohustuslikud⁽¹⁰⁾. Need ja muud kaitsemeetmed võiksid olla vabatahtlike meetmete kehtestamisel inspiratsiooniks ja aluseks sidusrühmade juhitud aruteludele selle üle, kuidas paremini kaitsta toimetuste sõltumatust.
- (13) Ehkki on õiguspärane, et erameedia omanikud valivad ja määravad kindlaks pikaajalise toimetuse suuna, on tähtis tagada, et toimetajad saaksid oma igapäevatoos sõltumatult kajastada uudiseid ja päevakajalisi sündmusi. Toimetajad peaksid konkreetsete toimetuseotsuste tegemisel lähtuma ajakirjanduslikest teadmistest ja hinnangutest ning teabe asjakohasusest lugejate jaoks; samuti peaksid nad saama vabalt väljendada kriitilisi seisukohti, kartmata kättemaksu. Vaja on tasakaalustatud ja sektori juhitud lähenemisviisi, et edendada toimetuste sõltumatust ning tunnustada samal ajal meediateenuse osutajate omanike seaduslikke õigusi ja huve nii ettevõtlusvabaduse kui ka nende enda sõnavabaduse seisukohast.
- (14) Meedia eneseregulatsioon ja ajakirjanduseetika standardid on tulemuslikud vahendid, et tugevdada ajakirjanike mõjuvõimu ja aidata neil vastu panna põhjendamatule survele, sealhulgas poliitilisele ja ärilisele survele, ning suurendada seeläbi üldsuse usaldust meedia vastu⁽¹¹⁾. Ajakirjandusstandardite kohaldamist liidus tuleks aga parandada. 2022. aasta meedia mitmekesisuse seire osutab puudustele isereguleerimise tulemuslikus rakendamises⁽¹²⁾.
- (15) Lisaks tegutsevad meedia- või pressinõukogud ainult enam kui pooltes liikmesriikides, nagu on tuvastatud liidu rahastatud projektis „Meedianõukogud digiajastul“⁽¹³⁾. Neis liikmesriikides erinevad nad oma suuruse, tegevusulatuse ja õigusliku identiteedi või siseriikliku õiguse kohase tunnustamise poolest, mis võib mõjutada nende tegelikku rolli. Liikmesriikides, kus meedia- või pressinõukogusid veel ei ole, pole ka meediakogukonna esindajatel sageli stiimuleid nende loomiseks.
- (16) Käesolevas soovitusel pakutakse meediateenuse osutajatele vabatahtlike meetmete ja strateegiate mitteammendavat ja mittekuumulatiivset kataloogi, mille eesmärk on tagada uudiste tootmise sõltumatus. Soovitud meetmed on seotud selle protsessi põhielementidega, alates ajakirjandusliku sisu sõltumatuse tingimustest ja ajakirjanike võimalusest osaleda meediaväljaannete toimimist puudutavates peamistes otsustes, kuni strateegiateni, millega tagatakse ajakirjandusliku sisu tootmise pikaajaline stabiilsus.
- (17) Käesolev soovitus ei ole oma olemuselt siduv ja ühtki selle sätet ei tohiks tõlgendada nii, nagu see mõjutaks teenuste osutamise vabadust siseturul või sõna- ja teabevabadust, sh ajakirjandusvabadust, või piiraks toimetuse- või ettevõtlusvabadust. Sisemisi kaitsemeetmeid ei tohiks mingil juhul käsitada nii, nagu ei võimaldaks need

⁽¹⁰⁾ Näiteks Prantsusmaa seadus nr 2016-1524 (nn Loi Bloche) ja Portugali 13. jaanuari seadus nr 1/99.

⁽¹¹⁾ Ministrite komitee soovitus CM/Rec(2018)1 liikmesriikidele meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta.

⁽¹²⁾ Meedia mitmekesisuse seire (2022) täielik aruanne, lk 82.

⁽¹³⁾ R. A. Harder ja P. Knapen, Media Councils in the Digital Age: An inquiry into the practices of media self-regulatory bodies in the media landscape today, vzw Vereniging van de Raad voor de Journalistiek, Brüssel 2021.

meediaomanikel seada strateegilisi eesmärgi või edendada oma ettevõtete kasvu ja rahalist elujõulisust. Lisaks tuleks tunnustada meediateenuse osutajate ja ajakirjanike juhtivat rolli sisemiste kaitsemeetmete ja iseregulatsiooni vahendite väljatöötamisel.

- (18) Käesolev soovitus põhineb teabevahetusel asjaomaste sidusrühmadega, eelkõige ajakirjanike, meediaettevõtete ja nende ühendustega. See tugineb Euroopa uudismeedia foorumi⁽¹⁴⁾ aruteludele, eelkõige 29. novembril 2021 toimunud teisele kohtumisele, kus arutati meediasektori kui tööstuse ümberkujundamist ja sellega seotud probleeme⁽¹⁵⁾. Soovitus võetakse arvesse ka olemasolevaid tööstusalgatusi, sealhulgas Piirideta Reporterite ja selle partnerite ajakirjanduse usaldusvääruse algatust edendamaks tervemat teaberuumi, mida toetavad tööstuse standardid.
- (19) Soovitatud meetmed tuginevad algatustele, millega katsetatakse uusi ärimudeleid ja koostööd, näiteks programmi „Loov Euroopa“⁽¹⁶⁾ toetatud ajakirjanduspartnerluste meetme raames rahastatavad algatused. Need tuginevad ka meedia ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskavas esitatud finantstoetuskeemidele ja prioriteetidele kui osale ELi tasandi püüdlustest toetada uudismeedia tööstuslikku ökosüsteemi. Lisaks on mõned meediateenuse osutajad kasutanud juhtimisstruktuure, mille puhul mittetulundusüksused, nagu usaldusfondid või sihtasutused, omavad kogu nende kapitali või osa sellest ning neil on mõnel juhul tähtis roll juhatuse ja peatoimetaja ametisse nimetamisel, mille eesmärk on säilitada teenuseosutaja toimetuse sõltumatus pikas perspektiivis. Muude sarnase eesmärgiga juhtimismehhanismide seas on ajakirjanduslik aktsiaomand, mille puhul toimetuse töötajad või nende esindusorganid kontrollivad osa aktsiatest või neil on õigus keelata uue kontrolliva aktsionäri sisenemist, kui see võib mõjutada toimetuse sõltumatust. Seega osutatakse soovitatud meetmetega võimalikele lähenemisviisidele, mida meediateenuse osutajad võivad kaaluda, et suurendada kestlikkust ning seeläbi vastupanuvõimet poliitilise ja turusurve suhtes, võttes arvesse, et neil on ettevõtjana endiselt parimad võimalused arendada ärimudeleid, mis vastavad nende eesmärkidele ja suutlikkusele asjaomastes turusegmentides.
- (20) Ühtlasi on käesoleva soovitus eesmärk edendada meediaomandi läbipaistvust liidus. Praegu innustavad rahvusvahelised standardid⁽¹⁷⁾ ja liidu meediaõigusaktid liikmesriike võtma sektoripõhiseid meetmeid meediaomandi läbipaistvuse suurendamiseks. Eelkõige tunnistatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/13/EL⁽¹⁸⁾ artikli 5 lõikes 2, et liikmesriigid võivad nõuda, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad teeksid kättesaadavaks teabe nende omandistruktuuri, sealhulgas tegelike kasusaajate kohta, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud tegelike kasusaajate läbipaistvuse üldnormidega⁽¹⁹⁾. Euroopa Nõukogu 2018. aasta soovitus meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta kutsutakse liikmesriike üles kehtestama raamistikke otsest ja tegelikku meediaomandit käsitleva täpse ja ajakohase teabe avaldamiseks. Lisaks kaasrahastab komisjon Euroopa meediaomandi seirevahendi väljatöötamist, millega luuakse otsingut võimaldav ja laiendatav andmebaas, et anda tasuta ja kasutajasõbralikku teavet meediaomandi kohta kogu liidus.

⁽¹⁴⁾ Komisjon seadis Euroopa uudismeedia foorumi sisse meedia ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskava raames, et tugevdada sidusrühmadega meediaküsimustes tehtavat koostööd.

⁽¹⁵⁾ Vt ürituse salvestisi ja kokkuvõtet: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/european-news-media-forum-industrial-transformation-glance>.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 34).

⁽¹⁷⁾ Ministrite komitee soovitus CM/Rec(2018)1 liikmesriikidele meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

- (21) Meediateenuste kui avaliku hüve eripära arvestades on olulised meetmed, mis suurendavad meediaomandi läbipaistvust üldsuse jaoks ⁽²⁰⁾. Kuna meedia ülesanne on poliitilistest ja majanduslikest huvidest teavitada ja tagada nende vastutus, on meedia omandisuhete läbipaistvus vajalik igas ökosüsteemis, millega soovitakse edendada uurivat ajakirjandust, meedia mitmekesisust ja üldsuse usaldust meediakajastuse vastu. Käesoleva soovitusettevalmistamisel korraldatud konsultatsioonide käigus on sidusrühmad juhtinud tähelepanu meediaspetsiifilise läbipaistvusteabe puudumisele.
- (22) Eeltoodust järeldub, et vaja on terviklikku lähenemisviisi meediaomandi läbipaistvusele. See parandaks teabe kättesaadavust valitsuse, riigiasutuse, riigiettevõtte või muu avaliku sektori asutuse meediaomandi (või selle kasutamise) kohta, omanike huvide, sidemete või tegevuse kohta teistes meedia- või muudes ettevõtetes, samuti mis tahes muude huvide kohta, mis võivad mõjutada meediaettevõtte strateegilisi otsuseid või toimetuse seisukohti. Samuti on asjakohane soovitada teabe avaldamist mis tahes muudatuste kohta meediakanalite omandi- või kontrollisuhetes, võttes arvesse omandistruktuuri käsitleva teabe olulisust teenusesaajate jaoks. Soovitatud lähenemisviisi tuleks kohandada sõltuvalt meediakanali liigist ja omandivormist. Eelkõige ajakirjanike omanduses olevate meediaväljaannete puhul tuleks teha kättesaadavaks ainult teave juhtrolli täitvate omanike, näiteks juhatuse liikmete kohta.
- (23) Sellest tulenevalt püütakse käesoleva soovitusega edendada meediaomandi läbipaistvuse kõrget taset kogu liidus vabatahtlike meetmetega, mida võivad võtta nii meediateenuse osutajad ise kui ka liikmesriigid, ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2015/849 kohaste horisontaalsete omandisuhete läbipaistvuse liidu tasandi normide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/1132 ⁽²¹⁾ kohaste äriühingute avalikustamismääruste kohaldamist või olemasolevaid liidu tasandi registreerimise omavahelise ühendamise süsteeme.
- (24) Käesoleva soovituseta järgimise edendamiseks vahendab komisjon korrapäraselt dialoogi liikmesriikide ning meediateenuse osutajate ja ajakirjanike esindajatega vastavatel foorumitel, eelkõige Euroopa uudistemeedia foorumil. Komisjon jälgib tähelepanelikult käesoleva soovituseta alusel liikmesriikide ja meediateenuse osutajate võetavaid asjakohaseid meetmeid. Selleks peaksid liikmesriigid esitama komisjonile asjakohast teavet, mille esitamist võib põhjendatult eeldada, et komisjon saaks jälgida neile suunatud soovituseta asjakohaste osade täitmist. Järelevalve tulemusi saab kasutada sidusrühmade juhitud aruteludes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

I JAGU

Soovituse eesmärk

- 1) Ilma et see piiraks praegu kehtivate ja tulevaste liidu õigusnormide kohaldamist, tehakse käesolevas soovituseta järgmist:
- a) tehakse ettepanek, et uudiseid ja päevakajalist sisu pakkuvad meediateenuse osutajad esitaksid mitteamendava loetelu potentsiaalsetest vabatahtlikest meetmetest, millega tagada toimetussüsteemide sõltumatus;
 - b) julgustatakse meediateenuse osutajaid ja liikmesriike võtma meetmeid meediaomandi läbipaistvuse suurendamiseks siseturul.

⁽²⁰⁾ Vt Euroopa Nõukogu: „meediaomandi läbipaistvus võib aidata muuta meediapluralismi toimivaks, tuues meedia taga peituvad ja toimetuse tegevust mõjutada võivad omandistruktuurid üldsuse ja reguleerivate asutuste teadvusse“, ministrite komitee soovituseta CM/Rec(2018)1 preambul liikmesriikidele meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta. Vt ka Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskus: „Meediaomandi läbipaistvus võib anda stabiilsust ja suurendada kindlustunnet, et seda võimu ei kuritarvitata omanike endi poliitiliste, majanduslike ja ühiskondlike huvide nimel, vaid kasutatakse selle asemel ühise heaolu edendamiseks, nimelt meediaga seotud faktikontrolliks“, vt M. Cappello (toim.), Transparency of media ownership, IRIS Special, European Audiovisual Observatory, Strasbourg, 2021.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46).

II JAGU

Toimetuse sõltumatuse kaitse sisemeetmed

- 2) Kui meediateenuse osutajad võtavad meetmeid toimetusesotsuste sõltumatuse tagamiseks, soovitatakse neil võtta arvesse allpool esitatud loetelu.
- 3) See loetelu on meediateenuse osutajatele inspiratsiooniallikaks. Meetmete valik peaks lähtuma nende sobivusest ja proportsionaalsusest, võttes arvesse meediateenuse osutaja suurust ja osutatavate meediateenuste laadi.
- 4) Samuti peaksid meediateenuse osutajad järgima iseregulatsiooni kavasid ning ajakirjanduse ja meediatööstuse algatusi, millega edendatakse toimetusststandardeid ning usaldusväärse ja eetilise ajakirjanduse standardeid.

Toimetuse sõltumatuse ja usaldusväärse tagamise meetmed

- 5) Meediateenuse osutajad peaksid kehtestama sise-eeskirjad, et kaitsta toimetuse usaldusväärset ja sõltumatust poliitiliste ja ärihuvide eest, mis võivad mõjutada toimetusesotuseid. Kui sellised sise-eeskirjad on olemas, soovitatakse meediaettevõtte omanikel ja juhtkonnal neid täielikult tunnustada ja jõustada.
- 6) Selliseid sise-eeskirju võiks koguda hartadesse, koodeksitesse või muudesse toimetussuunistesse ja poliitikadokumentidesse, mille meediateenuse osutajad peaksid tegema oma veebisaitidel üldsusele (sh võimaluse korral puuetega inimestele) kättesaadavaks.

Toimetuse usaldusväärsus

- 7) Punktis 5 osutatud meediateenuse osutajate sise-eeskirjad võiksid hõlmata järgmist:
 - a) eeskirjad, millega tagatakse toodetava ajakirjandusliku sisu usaldusväärsus, sealhulgas näiteks toimetuse eesmärkide kirjeldus, uudistetoimetuse mitmekesise ja kaasava koosseisu edendamise põhimõtted ning allikate vastutustundliku kasutamise põhimõtted;
 - b) eeskirjad, mille abil ära hoida või avalikustada huvide konflikte, sealhulgas eelkõige nõue teavitada üldsust äri- või ametialastest sidemetest asjaomase meediateenuse osutaja omandistruktuuri kuuluvate või selles osalust omavate omanike või üksuste ning ajakirjanduslikus sisus nimetatud üksuste või isikute vahel;
 - c) paranduste avaldamise põhimõtted, sealhulgas kaebuste esitamise mehhanismid;
 - d) eeskirjad, millega tagatakse äri- ja ajakirjandustegevuse eraldatus, sealhulgas näiteks nõuded selle kohta, et ajakirjanduslik sisu oleks reklaammaterjalist selgelt eristatav.

Toimetuse sõltumatus

- 8) Meediateenuse osutajad peaksid looma mehhanismid, mis võimaldavad toimetajatel kaitsta oma toimetuse sõltumatust põhjendamatu sekkumise eest. Sellised mehhanismid võiksid hõlmata järgmist:
 - a) lisaks kohustustele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937 ⁽²²⁾ rakendavates siseriiklikes õigusnormides, ka kord, kuidas teatada survest, mida neile võidakse avaldada; see kord võiks pakkuda võimalusi anonüümseks või konfidentsiaalseks teatamiseks survestamisest;

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

- b) toimetuse töötajate õigus keelduda avaldamast oma nime all artikleid või muud sisu, mida on muudetud nende teadmata või nende tahte vastaselt;
- c) nn südametunnistuse klauslid, mis kaitsevad distsiplinaarkaristuste või omavolilise ametist vabastamise eest toimetuse töötajaid, kes keelduvad täitmast tööülesandeid, mida nad peavad kutsestandardite vastaseks;
- d) ilma et see piiraks tööõiguses või muudes eeskirjades sätestatud õigusi ja kohustusi, on toimetuse töötajatel, kes usuvad, et meediateenuse osutaja omandisuhete muutus võib mõjutada toimetuse usaldusväarsust ja sõltumatust, õigus teenuseosutaja juurest lahkuda ja säilitada kõik hüved, mida kohaldatakse meediakanalis töötatud aja eest.

Siseorganid või -struktuurid

- 9) Toimetuse usaldusväarsust ja sõltumatust käsitlevate põhimõtete või sise-eeskirjade rakendamise toetamiseks peaksid meediateenuse osutajad looma asjakohased sõltumatud siseorganid või -struktuurid, mis võivad hõlmata järgmist:
 - a) eetika- või järelevalvekomiteed, kes vastutavad meediateenuse osutaja poolt vastu võetud hartade, koodeksite või muude toimetussuuniste ja poliitikadokumentide nõuetekohase rakendamise järelevalve eest, ning ombudsmanid, kes vastutavad toimetuse usaldusväarsuse eeskirjade järgimise tagamise eest. Need organid võivad saada kaebusi põhimõtete ja eeskirjade võimaliku rikkumise kohta ning püüavad neid lahendada, näiteks vahenduse abil;
 - b) uudistetoimetuse ja toimetuskolleegiumid või muud organid, mis tegutsevad toimetuse kutseesindusrühmadena meedias ning juhtkonna, ajakirjanike ja muude meediatöötajate vaheliste kontaktide ja dialoogi organina. Nende organite liikmeid võiks valida ajakirjanikud ja teised meediateenuse osutaja meediatöötajad. Eelkõige võiks nad püüda tagada, et ajakirjanikud ja teised meediatöötajad saaksid tõhusalt kasutada hartades, koodeksites või muudes toimetussuunistes ja poliitikadokumentides sätestatud õigusi. Samuti võiks nad püüda tagada eetikapõhimõtete järgimist;
 - c) täitevkomiteedesse nimetatud ajakirjandusjuhid, kes vastutavad selle eest, et meediateenuse osutaja põhimõtetes austatakse sõltumatu ajakirjanduse ja ajakirjandusvabaduse põhimõtteid;
 - d) nõukogud, kes vastutavad peatoimetaja ametisse nimetamise ning tema sõltumatuse kaitsmise eest;
 - e) toimetuse ja juhtkonna või omanike esindajatest koosnevad konsultatsiooni- või vahenduskomiteed toimetuse liikmete ning juhtkonna või omanike vaheliste konfliktide lahendamiseks.
- 10) Nende organite ja struktuuride toimimist reguleerivad eeskirjad (kui need on olemas) ning teave nende tegevuse kohta peaksid olema sobival määral üldsusele (sh võimaluse korral puuetega inimestele) kättesaadavad.

Meetmed ajakirjanike osalemise edendamiseks meediaettevõtete otsuste tegemises

- 11) Meediateenuse osutajad peaksid edendama toimetuse liikmete või nende esindusorganite kaasamist juhtimis- ja otsustusprotsessidesse. Kaasamine võiks toimuda teabe saamise õiguse, konsulteerimisõiguse, osalemisõiguse või nende kombinatsiooni vormis; see ei mõjuta harta artiklit 16.
- 12) Teabe saamise õigust võiks ette näha eelkõige järgmistel juhtudel:
 - a) kui meediateenuse osutaja omanikud või juhtkond otsustavad peatoimetaja välja vahetada;
 - b) kui juhatuse koosseis muutub;

c) oluliste muudatuste korral meediateenuse osutaja õiguslikus vormis või omandisuhtes ning likvideerimismenetluse või muu struktuurimuutuse korral.

- 13) Meediateenuse osutajad peaksid tagama, et peatoimetaja ametisse nimetamisel konsulteeritakse toimetuse liikmetega või neid esindavate organitega. Juhtkond ja toimetuse töötajad peaksid kokku leppima kohaldatavas konsulteerimismenetluses.
- 14) Kui see on kooskõlas kohaldatavate siseriiklike eeskirjadega, mis vastavad liidu õigusele, võiks toimetuse töötajatele anda võimaluse osaleda meediateenuse osutaja juhtimises, valides juhatusse ühe või mitu esindajat.

Meetmed, millega parandada meediateenuse osutajate kestlikkust ja pikaajalisi investeeringuid sisu tootmisse

- 15) Meediateenuse osutajad peaksid edendama teadmiste jagamist ja vahetama parimaid tavasid asjakohastel foorumitel, et töötada välja strateegiad pikaajalise kestlikkuse ja toimetuleku parandamiseks. Komisjon hõlbustab sellist dialoogi Euroopa uudistemeedia foorumi raames.
- 16) Senised arutelud on näidanud, et uuenduslikke meetmeid võiks kaaluda mitmes valdkonnas, muu hulgas järgmistes:
- a) ärimudelid, mis võimaldavad tulemuslikult kohaneda uute tarbimisharjumustega, sealhulgas tellimuspõhised skeemid, lugejapõhised skeemid, ühisrahastamine või muud uued rahastamisstrateegiad, mis on tulude suurendamisel edukaks osutunud;
 - b) huvi suurendamiseks vajalikud tehnoloogilised lahendused, sealhulgas läbipaistvad algoritmid, mida kasutatakse sisusoovituste parandamiseks ja nn maksumüüride kohandamiseks;
 - c) lähenemisviisid, mille eesmärk on meediatarbivate arvu säilitamine ja suurendamine, eelkõige uute vormingute väljapakkumine, kasutajate kuulamise ja kogukonna loomise vahendite väljatöötamine ning andmete kasutamine selleks, et paremini mõista meediatarbivate eelistusi ja käitumist, mis omakorda võimaldab kasutada sihtturundus- ja mitmekesistamisstrateegiaid;
 - d) äriühingu üldjuhtimise struktuurid, sealhulgas fondid või sihtasutused, ajakirjanikest aktsionäride süsteemid, ajakirjanike või lugejate ühendused või muud struktuurid, mis võivad aidata suurendada meediateenuse osutajate toimetulekuvõimet. Selles kontekstis võib selliste struktuuride või mehhanismide kasutamist pidada kasulikuks toimetuse sõltumatuse säilitamise ja kvaliteetajakirjanduse edendamise seisukohast;
 - e) strateegiad või kohustused tulu või kasumi reinvesteeringuks, et tugevdada pikaajalisi investeeringuid meediasisusse, digiüleminekusse ja sõltumatusse ajakirjandusse, võttes arvesse üha suuremat vajadust pidada sammu innovatsiooniga tähelepanumajanduses.
- 17) Meediateenuse osutajad peaksid töötama välja põhimõtted, mis tagavad annetuste läbipaistvuse ja õiglase kasutamise. Need põhimõtted võivad hõlmata näiteks teatavast künnisest suuremaid annetusi tegevate annetajate avalikustamist või eeskirju, mis käsitlevad annetuste vastuvõtmist sellistelt isikutelt või üksustelt, kelle annetus võib ohustada toimetuse sõltumatust.
- 18) Samuti peaksid meediateenuse osutajad uurima võimalusi teha struktuurset, sealhulgas piiriülest koostööd, et kasutada ära Euroopa Liidu siseturu võimalusi ja jõuda laiemale publikuni. Samuti peaksid meediateenuse osutajad kaaluma struktuurseid partnerlusi, mille eesmärk on näiteks andmete koondamine ja kasutamine ning innovatsioonisuutlikkuse suurendamine.
- 19) Meediateenuse osutajad peaksid edendama ajakirjanike ja muude meediatöötajate kutsealase hariduse ja koolituse võimalusi, sealhulgas ümberõpet. Seda saab teha koostöös meedia eneseregulatsiooni organite, kutseorganisatsioonide ja -liitude ning haridusasutustega.

III JAGU

Meediaomandi läbipaistvus

- 20) Meediateenuse osutajad peaksid tagama, et üksikasjalik, põhjalik ja ajakohane teave nende omandisuhete kohta on üldsusele (sh võimaluse korral puuetega inimestele) hõlpsasti ja vahetult kättesaadav. Eelkõige soovitatakse, et meediateenuse osutajad tagaksid juurdepääsu järgmisele teabele:
- a) kas ja mil määral on nende otsene omanik või tegelik tulusaaja valitsus, riigiasutus, riigi omanduses olev ettevõtte või muu avaliku sektori asutus;
 - b) omanike huvid, sidemed või tegevus muudes meedia- või mittemeediaettevõtetes;
 - c) muud huvid, mis võivad mõjutada nende strateegiliste otsuste tegemist või toimetuse seisukohti;
 - d) mis tahes muudatused omandi- või kontrollisuhetes.
- 21) Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et tõhusalt rakendada ministrite komitee soovitus CM/Rec(2018)1 liikmesriikidele meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta. Eelkõige peaksid liikmesriigid tegema asjaomasele riiklikule reguleerivale asutusele või organile ülesandeks töötada välja ja hallata spetsiaalset internetipõhist meediaomandi andmebaasi, mis sisaldab liigendatud andmeid eri liiki meedia kohta, sealhulgas piirkondlikul ja/või kohalikul tasandil, ning millele avalikkusel oleks lihtne, kiire ja tõhus tasuta juurdepääs, ning koostada korrapäraselt aruandeid liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuste omandisuhete kohta.
- 22) Liikmesriigid ja nende reguleerivad asutused või organid peaksid vahetama korrapäraselt meediaomandi läbipaistvuse valdkonna parimaid tavasid. Eelkõige peaks selline teabevahetus keskenduma kõige tõhusamate meetmete või vahendite kindlakstegemisele ja propageerimisele, et suurendada meediaomandi läbipaistvust ja parandada selles valdkonnas halduskoostööd.

IV JAGU

Järelevalve ja lõppsätted

- 23) Selleks et käesoleva soovitus rakendamiseks võetavate meetmete üle oleks võimalik järelevalvet teha, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile 18 kuud pärast soovitus vastuvõtmist ning seejärel komisjoni taotluse korral III jaos nimetatud meetmete kohta kogu asjakohase teabe.
- 24) Komisjon arutab käesoleva soovitus täitmiseks võetavaid meetmeid liikmesriikide ja sidusrühmadega, eelkõige meediateenuse osutajate ja ajakirjanike esindajatega, asjakohastel foorumitel, eelkõige Euroopa uudistemeedia foorumil.
- 25) Vajaduse korral kaalub komisjon käesoleva soovitus asendamist uue soovitusena, et võtta arvesse kaasseadusandjate poolt vastu võetud Euroopa meediavabaduse õigusakti ning arutelusid liikmesriikide ja sidusrühmadega. Kui käesoleva soovitus ning määruse, millega kehtestatakse ühtne raamistik meediateenuste osutamiseks siseturul (Euroopa meediavabaduse õigusakt) – kui see on kaasseadusandjate poolt vastu võetud – sätted kattuvad, kaotavad käesoleva soovitus vastavad sätted kehtivuse siis, kui määruse sätteid hakatakse kohaldama.

Käesolev soovitus on adresseeritud liidus asutatud meediateenuse osutajatele ja III jaos nimetatud meetmete puhul ka liikmesriikidele.

Brüssel, 16. september 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Thierry BRETON

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

ELI-ŠVEITSI ÜHISKOMITEE OTSUS nr 1/2022,

6. september 2022,

millega muudetakse Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise 22. juuli 1972. aasta lepingu (selle muudetud kujul) protokollid nr 2 III ja IV tabelit [2022/1635]

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist 22. juuli 1972. aasta lepingut, ⁽¹⁾ mida muudeti Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise 26. oktoobri 2004. aasta lepinguga, millega muudetakse Euroopa Majandusühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist 22. juuli 1972. aasta lepingut töödeldud põllumajandustoodete suhtes kohaldatavate sätete osas ⁽²⁾ (edaspidi „leping“), eelkõige selle protokollid nr 2 artiklit 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas lepingu protokollid nr 2 artikli 5 lõikega 2 esitasid liit ja Šveitsi Konföderatsioon lepinguosalistena ühiskomiteele 2021. aasta siseturu võrdlushinnad kõikide nende toorainete kohta, mille suhtes kohaldatakse hinnakompensatsiooni meetmeid. Esitatud hindadest selgub, et tegelik hinnaolukord seoses nende toorainetega on lepinguosalistel territooriumil muutunud.
- (2) Seetõttu on vaja ajakohastada lepingu protokollid nr 2 III tabelis loetletud põllumajanduslike toorainete siseturu võrdlushindu ja hinnaerinevusi ning kohandada kõnealuse protokollid IV tabelis loetletud põllumajanduslike toorainete põhissummasid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lepingu protokollid nr 2 muudetakse järgmiselt:

- a) III tabel asendatakse käesoleva otsuse I lisas oleva tekstiga;
- b) IV tabeli punkt b asendatakse käesoleva otsuse II lisas oleva tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub 1. oktoobril 2022.

⁽¹⁾ EÜT L 300, 31.12.1972, lk 189.

⁽²⁾ ELT L 23, 26.1.2005, lk 19.

Brüssel, 6. september 2022

Ühiskomitee nimel
esistuja
esinduse juht
Rita ADAM

I LISA

„III tabel

ELi ja Šveitsi siseturu võrdlushinnad

Põllumajanduslik tooraine	Šveitsi siseturu võrdlushind	ELi siseturu võrdlushind	Artikli 4 lõige 1 Kohaldatakse Šveitsi pool: Šveitsi ja ELi võrdlushinna vahe	Artikli 3 lõige 3 Kohaldatakse ELi pool: Šveitsi ja ELi võrdlushinna vahe
	CHF 100 kg netomassi kohta	CHF 100 kg netomassi kohta	CHF 100 kg netomassi kohta	EUR 100 kg netomassi kohta
Harilik nisu	51,80	23,54	28,25	0,00
Kõva nisu	–	–	1,20	0,00
Rukis	42,80	18,50	24,30	0,00
Oder	–	–	–	–
Mais	–	–	–	–
Harilik nisujahu	91,60	46,68	44,90	0,00
Täispiimapulber	629,60	323,59	306,00	0,00
Lössipulber	420,10	260,22	159,90	0,00
Või	1 128,35	409,97	718,40	0,00
Valge suhkur	–	–	–	–
Munad	–	–	38,00	0,00
Värske kartul	40,05	17,05	23,00	0,00
Taimne rasv	–	–	170,00	0,00

II LISA

„b) Põllumajanduslike komponentide arvutamisel võetakse arvesse järgmisi põllumajanduslike toorainete põhisummasid:

Põllumajanduslik tooraine	Šveitsi poolel kohaldatav põhisumma artikli 3 lõige 2	ELi poolel kohaldatav põhisumma artikli 4 lõige 2
	CHF 100 kg netomassi kohta	EUR 100 kg netomassi kohta
Harilik nisu	23,00	0,00
Kõva nisu	1,00	0,00
Rukis	19,80	0,00
Oder	–	–
Mais	–	–
Harilik nisujahu	36,60	0,00
Täispiimapulber	248,45	0,00
Lössipulber	130,30	0,00
Või	570,15	0,00
Valge suhkur	–	–
Munad	30,95	0,00
Värske kartul	18,20	0,00
Taimne rasv	138,55	0,00“.

PARANDUSED

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2022. aasta määruse (EL) 2022/1032 (millega muudetakse määruseid (EL) 2017/1938 ja (EÜ) nr 715/2009 seoses gaasi hoiustamisega) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 173, 30. juuni 2022)

Leheküljel 27 artikli 1 punkti 2 uue artikli 6d lõike 1 punktis b

asendatakse „b) alates 2023. aastast: kooskõlas artikli 6a lõikega 4 kindlaksmääratule.“

järgmisega: „b) alates 2023. aastast: kooskõlas artikli 6a lõikega 7 kindlaksmääratule.“

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)